

ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ
MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

ҚОНУНЧИЛИК ВА ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТ УЧУН!

POSTDA

Ўзбекистон Республикаси
IIV nashri

2010-йил

Du	Se	Ch	Du	Pa	Sh	Ya	Du	Se	Ch	Pa	Ju	Sh	Ya	Du	Se	Ch	Pa	Ju	Sh	Ya	Du	Se
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

Noyabr

Gazeta 1930-yil 12-maydan chiqa boshlagan • E-mail:urmvd@inbox.uz • №45 (3886)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ПРЕЗИДЕНТИНИНГ
ФАРМОНИ

ФУТБОЛ БЎЙИЧА ЎЗБЕКИСТОН НОГИРОНЛАР ТЕРМА ЖАМОАСИ АЪЗОЛАРИНИНГ БИР ГУРУҲИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Футбол бўйича ногирон-ампутантлар ўртасида Аргентинада ўтказилган 2010 йилги жаҳон чемпионатида ғолибликни қўлга киритиб, халқаро мусобақаларда юртимиз шаънини муносиб ҳимоя қилишда жасорат ва матонат намунасини кўрсатгани учун қуйидагилар мукофотлансин:

«ДЎСТЛИК» ОРДЕНИ БИЛАН

Кариев Рустам Игамбердиевич – Футбол бўйича Ўзбекистон ногиронлар терма жамоасининг бош мураббийи

Турсунбоев Хайдарали Умаралиевич – Футбол бўйича Ўзбекистон ногиронлар терма жамоасининг аъзоси

«ЖАСОРАТ» МЕДАЛИ БИЛАН

Арапов Мухаммадасиз Хакимович – Футбол бўйича Ўзбекистон ногиронлар терма жамоасининг аъзоси

Рустамов Умарали Махмудович – Футбол бўйича Ўзбекистон ногиронлар терма жамоасининг аъзоси

Тураҳўжаев Қудрат Сайдилахўжаевич – Футбол бўйича Ўзбекистон ногиронлар терма жамоасининг аъзоси

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2010 йил 3 ноябр

Бизнинг энг катта ишончимиз, мадад-таянчимиз – бу ўсиб келаётган ёш авлодимиздир.

Ислом КАРИМОВ.

БОЛАЖОНЛАР БАХТИНИ КЎЗЛАБ

Кичкинтойларнинг сеvimли маскани замон талаблари даражасида қайта таъмирланди

ИИБ Ҳўжалик бошқармасига қарашли «Наврўз» болалар боғчаси кичкинтойларимизнинг энг сеvimли масканларидан бири. Бу ерда тарбияланувчиларнинг аксарияти икtidорли, зийраккина. Уларнинг ўзбек, инглиз, рус тилларида бийрон шеърлар ўқиши, баъзи математик амалларни қийналмай баҳарлаётганини кўриб ҳавасингиз келади. Бундан 20 йил илгари фаолият бошлаган ушбу тарбия муассасаси бугун янгича кифа касб этди. Нақшикор дарвозадан кириб боришингиз биланоқ ўзингизни болаликнинг сеҳри оламига тушиб қолгандек ҳис қиласиз. Ҳовли тўрида шаршара, ёнида жонли бурчак. Эртақ қаҳрамонларнинг ҳайкалчалари, сузиб кетишга шай тургандек таассурот қолдирадиган кема, турли шаклдаги сирпачик, турник, арғимчоқларни кўриб ҳар бир киши болалигига қайтгиси келади. Ичида қуёш тасвири туширилган, рангли чироқлар билан безатилган ҳовузчада сув мавжлашиб турибди.

Бугун шу масканда тантана. Болажонларнинг юз қўзида табассум. Уларнинг қувончидан ота-оналар ҳам шодумон. Ке-

линг, бунинг сабабини боғча мудирасидан сурай қоламиз.

– Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги раҳбариятининг бевосита ташаббуси ва раҳномалигида боғчамизда капитал таъмирлаш ишлари амалга оширилди. Таъмирдан сўнг боғчамизга янада фойз кирди. Болалар ҳовузчаси қурилди, тову, лайлак, қалқик каби жониворлардан иборат жонли бурчак ташкил этилди, – дея қувонганча гап бошлади Эльмира Пулатова. – Янги русумдаги телевизорлар, ди-налар келтирилди. Боғчамиз бугундан фойдаланишга топширилди. Шунчалик хурсандманки, буни қандай ифодалашни билмайдман. Кичкинтойлар учун яратилган бундай қулайликлар, шарт-шароитларни кўрган киши ҳавас қилади.

Эльмира опа билан ичкарига кириб бордик. Аввало, йўлакларнинг ёруғлиги, озодлиги эътиборимизни тортди. Деворларга осиб қўйилган эртақ қаҳрамонларнинг тасвирларида, гуллар шаклида ранглар уйғунлигида бир-бирини тўлдириб турибди.

160 ўринга мўлжалланган бу масканда кичкинтойларнинг нўткини ўстириш, тафаккурини бойитиш учун замонавий педагогик технологиялардан фойдаланилапти. Уларни жисмонан соғломлаштириш учун эса жисмоний тарбия ўқитувчиси назорати остида гимнастика машқлари бажарилади. Боғча ҳақида гапира туриб мудира опа мени бир хонага бошлаб кирдилар. Бу 5-6 ёшли болалар тарбияланадиган мактабгача тайёрлов гуруҳи экан. Бизни жилмайиб қарши олган истараси иссиқ аёлни Эльмира опа Лайло Патуллаева деб таништириб қўшиб қўйдим:

– Энг яхши, тажрибали тарбиячиларимиздан бири бўлади.

Хонага кўздан кечириб бошладик. Чароғон хонада бежиримгина парталар, замонавий русумдаги телевизор, бир бурчакда турли катталикдаги юмшоқ ўйинчоқлар, рангли суратлар билан безатилган эртақ китоблар терилган жавонча. Китоб ўқитган болакайлардан биричи сўхбатга тортдик:

– Исминг нима?
– Авазбек.
– Ёшинг нечада?
– Бешда.
– Нима ўқиясан?
– Алпомиш ҳақидаги эртақчи.

– Ҳўш, эртақда нима деб ёзишбди?

– Алпомиш жуда кучли, ақлли, мард бўлган экан. Мен ҳам катта бўлсам Алпомишдек мард, ақли, паҳлавон бўлмоқчиман.

– Бунинг учун нима қилиш кераклигини биласанми?

– Ҳа, Лайло опа айтганларидек, яхши ўқийман, спорт билан шуғулланаман.

Кичкинтойларнинг имунитетини ошириш учун тайёрланган таомлар минераллар, оксилларга бойитилган бўлади. Ошхона жиҳозлари ҳам тўлиқ янгилаб берилди. Қарасангиз аксингиз кўринадиган дошқозонлару газ плиталарида энди янада мазали, тўйимли таомлар тайёрланади деб ўйлаймиз.

– Болажонларимизнинг соғлиги биз учун муҳим аҳамиятга эга. Шу боис ҳар куни эрталаб уларнинг тана ҳароратини ўлчаймиз, керакли профилактика ишларини олиб борамиз. Енгил гимнастика машқлари бажартира-миз, тоза ҳавода сайр қилдирамиз. Пайтдан фойдаланиб хоналарни шамоллатамиз, кварцлаш ишларини ўтказамиз, – дея таъкидлайди болалар боғчаси шифокори Чарос Жуманова.

– Буларнинг барчаси истиқлолнинг шарофати, қўзим, – деб гап бошлади юзларидан нур ёниб турган нуроний отахон Қобилжон Иноғомов. – Бир пайтлар ўлимни боғчага олиб борганимда, совуқ вақтлари иссиқ кийимларини қўни бўйи устидан ечмасликни тайинлардим. Боғчанинг бунақа шароитлари ҳам йўқ эди. Хоналари иссиқкина, телевизор, китоблар... Неварамга қараб ўзим ҳам болалигимга қайтгим келяпти. Яна унинг инглизчада бийрон

ўқиган шеърларини эшитсанг. Бундай шароитда улғаяётган ҳар бир бола нафақат ватанпарвар, балки қомил инсон бўлишига шўбха қилмаса ҳам бўлади.

– Отахон тўғри айтаяптилар, – деб гапга қўшилди ўзини Мухаббат деб таниш-тирган аёл. – Қўзим Муборак ҳам шу ерда тарбияланади. Эрталаб боғчасига боришини эшитиб, кийимларини сумка-сига ўзи жойлай бошлади. Бирим хурсанд, бирим хурсандки, асти қўйверасиз. Тарбиячиларнинг педагогик маҳорати таҳсинга сазовор. Қўзимнинг айтишича, овқатлари ҳам бири биридан мазали экан.

– Болажонларимизнинг тарбиячи опаларига меҳри тушиб қолганининг ўзига яраша сир бор, – деди қўлиб мудира опа. – Лола

Мақсудова, Насиба Мўминова, Светлана Муртазоевадек ширинсўз, жонқуяр, меҳрибон тарбиячиларимиз ҳам кичкинтойларни жуда яхши қўришади, тонгда ҳар бирини алоҳида меҳру муҳаббат билан қўлиб олишади.

Сўхбатлашиб юриб боғчани айланиб чиқдик. Икки қаватли мўъжазгина бинода бугун меҳмонлар ҳам кўпчиликни ташкил қиларди. Таъмирдан сўнг боғчанинг очилиш маросимига таширф буюрган радио, телевидение ва бошқа матбуот вакиллари ҳам тарбия масканининг шинамчилигини, кўркамчилигини, бу ерда яратилган шарт-шароитларни кўриб, хайратларини яширолмасдилар.

Гули Нигор АВАЗОВА.
Абу КЕНЖАЕВ олган суратлар.

Ёшлар, болалар эртаниб эгалари. Шу боис уларни жисмонан соғлом, маънан баркамол бўлишлари учун барча шароитлар яратилмоқда. Жорий йилда уларга ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ эътибор қаратила-ляпти. «Баркамол авлод йили» Давлат дастури асосида амалга оширилаётган ишларнинг барчаси, жумладан, мактабгача тарбия масканларига қаратилаётган эътибор болажонларимизнинг улуг аждодларга муносиб авлод бўлиб улғайишида муҳим ўрин тутди. Шу маънода республика Ички ишлар вазирлиги тасарруфидagi болалар боғчаларининг барчаси капитал таъмирдан чиқарилгани, замонавий жиҳозлар, юмшоқ ўйинчоқлар ва шу қабили билан таъминланаётгани ҳам ушбу йўналишда олиб борилаётган ишнинг бир қисмидир.

Миннатдорлик

МАҲАЛЛА АҲЛИ ХУРСАНД

Маҳалламизда кетма-кет икки фуқаронинг уйи олдида турган велосипедларини кимдир ўғирлаб кетди. Жабрланувчилар Қўнғузой Шерова ва Иброҳим Йўлдошевлар олдимга шу масалада келишганида бу ҳақда туман ИИБга мурожаат қилишларини мас-лаҳат бердим.

Гурлан тумани ИИБ тезкор навбатчиси, майор Баҳодир Ҳасанов жабрланувчиларнинг аризаларини қабул қилиб олиб, ушбу ҳолат юзасидан қонуний чора қўрилишини айтди.

Орадан бир неча кун ўтиб, уларни туман ИИБга чақиртишганда мен ҳам бирга бордим. Бўлим ҳовлисида турган велосипедларни қўриб, тўғриси роса хурсанд бўлдик. Уғри Олга кишлоғида яшовчи Р. Отабек бўлиб чиқди.

Маҳалладошларимизга велосипедларни топишда ёрдам берган Гурлан тумани ИИБ профилактика инспекторлари, капитанлар Максуд Аллаберганов, Сўхбат Аскарлов, Баҳодир Юсупов ҳамда ЖК ва УЖКҚГ тезкор вакили, лейтенант Анвар Қиличқаларга ма-ҳалламиз ахли номидан раҳмат айтдим. Бахтимизга осойишталик посбонлари ҳами-ша соғ-саломат бўлишсин. Уларнинг машақ-қатли ҳамда шарафли ишларида муваффа-қиятлар тайламин.

Жумабой УРАЗАЛИЕВ,
Гурлан шаҳарчаси
фуқаролар йиғини раиси.
Хоразм вилояти.

Юксак мукофот соҳиблари

ОЛОВЛАРНИ ТИЗГИНЛАГАН ЎТЮРАК ЎҒЛОН

– Жамоамиз фаҳрига айланган Комилжоннинг ютуғидан барча касбдошларимиз мамнун, – дейди туман ИИБ ЁХБ бошлиғи, подпол-

ковник Рамзиддин Алоуддинов. – Ўзининг қамтарлиғи, касбини чин дилдан эъозлаши, топириқларга масъулият билан ёндашиши уни му-

вафқиятлар сари етакламоқда. Ҳар бир вазифани ўз вақтида, қўл остидагиларга тўғри кўрсатма берган ҳолда, ортиқча талафотларез бажариништа эришиб келяпти. Ҳамиша устоэларининг ўғитларига амал қилаётгани муносиبت ютуқлар гарови бўлаяпти.

Бу борда айниқса, ҳозир нафақада бўлган истеъфодаги старшина Қобилжон Қодиров ва истеъфодаги катта сержант Гайбулла Иноғомовдан ўрганган касб сирлари, уларнинг маҳорати, бой тажрибаси ишта жуда асқотаяпти. Камтарона меҳнатини юксак баҳолаган юрт, Ватан учун хизмат қилишни фарзандлик бурчи, деб биллади.

Комилжон ушбу соҳани тасодифан танлаган эмас. У акиси, истеъфодаги катта сержант Раҳматжон Жўраевнинг изидан бориб, жамоада обрў-эътибор қозонди, оилада ибратли фарзанд бўлиб етишди. Ҳар куни ўғлини ишта дуо қилиб кузат-таётган Дилбар ая ҳамиша унинг қамолини кўриб юришини яратган-дан сўриб қолади. Суюкли фарзанд бутунги кунда уч ўғил на бир қизни тарбиялаб, воёга етказмоқда.

Ёнғин хавфсизлиги хизматида 15 йилдан буён хизмат қилиб келаётган Комилжон доимо касбдошларига ўрнак бўлиб, ҳудудда ёнғинларнинг олдини олиш, содир этилганларини зудлик билан бартараф этишга, бир сўз билан айтганда, оловларни тизгинлаб, халқимизни ёнғин балосидан асрашда муносиб ҳисса қўшиб келяпти. Бўлимга қомандирлари, катта сержант Сайдолим Аҳмадходжаев, сержант Тохир Файзиев, ёнғин ўчирувчи, кичик сержант Шавкат Уринбоев ва бош-қалар у билан ёнма-ён хизмат қилаётганларидан фикрланишди.

Жамила ЭШОНКУЛОВА.
Тошкент шаҳри.

ТАЙИНЛАНДИЛАР

Хоразм вилояти Ички ишлар бошқармаси бошлигининг ўринбосари – Шахсий таркиб билан ишлаш хизмати бошлиғи, подполковник **Баҳром Бобохонович ҲАҚБЕРДИЕВ**.

Баҳром Бобохонович Ҳақбердиев 1965 йилда туғилган. Маълумоти олий, ИИБ Академиясини тамомлаган. Ички ишлар идораларида хизматни 1993 йилда Хоразм вилояти ИИБ ЖООБ жамоатчилик билан биргаликдаги алоқалар ва таҳлил гуруҳи инспектори лавозимидан бошлаган. 1994–2010 йилларда Хоразм вилояти ИИБ профилактика хизмати бўлими катта инспектори, Урганч шаҳар ИИБ ШТБИГ катта инспектори, Хоразм вилояти ИИБ ШТБИХ катта инспектори, ШТБИХ бошлигининг ўринбосари – касбий тайёргарлик ва шахсий таркибдан тест синовларини қабул қилиш бўлими бошлиғи, ШТБИХ бошлигининг биринчи ўринбосари лавозимларида хизмат қилган.

Тошкент вилояти Ички ишлар бошқармаси бошлигининг ўринбосари – Тергов бошқармаси бошлиғи, майор **Тоҳир Абдуллаевич ДОНИЁРОВ**.

Тоҳир Абдуллаевич Дониёров 1969 йилда туғилган. Маълумоти олий, Тошкент давлат юридик институтини тамомлаган. Ички ишлар идораларида хизматни 1995 йилда Тошкент вилояти Олмалик шаҳар ИИБ тергов бўлими терговчиси лавозимидан бошлаган. 2001–2010 йилларда Тошкент вилояти Олмалик шаҳар ИИБ тергов бўлими катта терговчиси, бўлима бошлиғи, республика ИИБ Тергов бош бошқармаси терговчиси, катта терговчиси, бўлим бошлигининг ўринбосари лавозимларида хизмат қилган.

Самарқанд вилояти ИИБ Жиноят қидирув ва терроризмга қарши курашиш бошқармаси бошлигининг биринчи ўринбосари, подполковник **Абдуазиз Амонович АФЗАЛИЕВ**.

Абдуазиз Амонович Афзалиев 1969 йилда туғилган. Маълумоти олий, Самарқанд давлат университетини тамомлаган. Ички ишлар идораларида хизматни 1991 йилда Самарқанд вилояти ИИБ ЖКБ кичик инспектори лавозимидан бошлаган. 1993–2001 йилларда Самарқанд шаҳар ИИБ статистика ишлари ва ҳисоб-руйхатлаш гуруҳи инспектори, ЖКБ тезкор вакили, Самарқанд вилояти ИИБ КР ва ТҚБ тезкор вакили, катта тезкор вакили, 2001–2010 йилларда Самарқанд вилояти ИИБ ЖКБ ва ТҚБ катта тезкор вакили, бўлим бошлиғи ўринбосари, бўлим бошлиғи лавозимларида хизмат қилган.

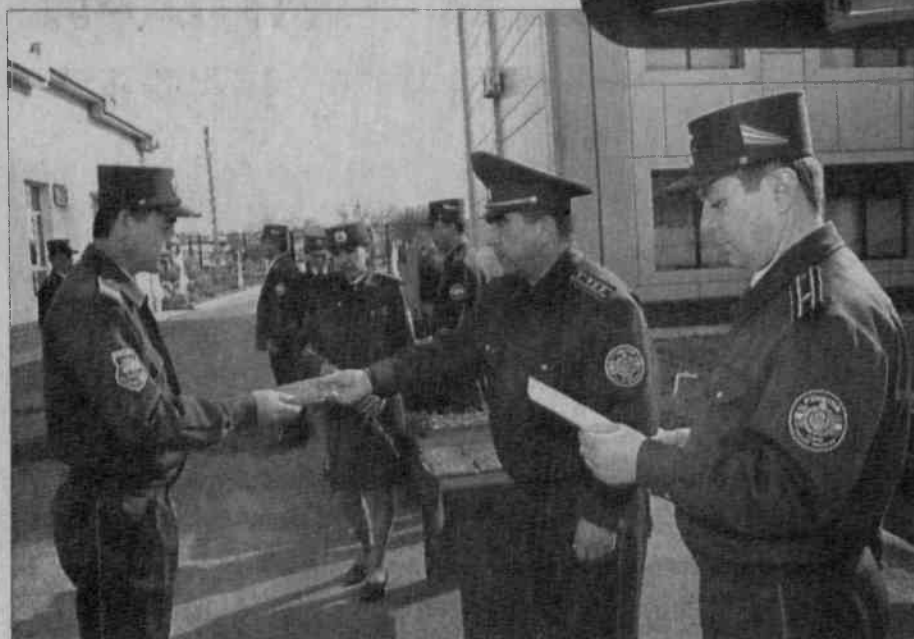
Республика ИИБ ППХ ва ЖТСБга бевосита бўйсунувчи кинологлар ва қидирув хизмат итлари тайёрлаш марказида тўрт ойлик ўқув машғулотларини муваффақиятли тамомлаган тингловчиларга сертификат топширилиши муносабати билан тантанали маросим бўлиб ўтди. Уни ИИБ ППХ ва ЖТСБ бошлигининг биринчи ўринбосари, полковник М. Каримов кириш сўзи билан очиб, ички ишлар идораларининг муҳим тизими бўлган кинология мустақиллик йилларида тобора такомиллашганини, бу эса ўз навбатида жиноятчиликка қарши кураш, юрт осойишталигини сақлашда муҳим аҳамият касб этаётганини мамнуният билан таъкидлади.

СЕРТИФИКАТЛАР ТОПШИРИЛДИ

Шундан сўнг Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ, Тошкент шаҳар ИИББ, вилоятлар ва Транспорт ИИБ, Қоровул қўшинларидан йўлланма билан келиб, из қидирув; гиёҳвандлик воситалари ва психотроп моддаларни қидириб топиш; портловчи моддалар, портлатиш қурilmалари ва қурол-аслаҳаларни топиш бўйича итларни хизматга ўргатиш юзаси-

дан мутахассислики эгаллаган тингловчиларга сертификатлар топширилди. Шунингдек, ўқув жараёни, маданий тадбирлар ва жамоат ишларида фаол ишти-

рок этиб, ўзига бириктирилган хизмат итларини умумий ҳамда махсус йўналишлар бўйича тайёрлашда яхши натижаларга эришган, намунали хулқи ва хизмат интизоми билан бошқаларга ўрнак бўлган бир гуруҳ тингловчилар марказ раҳбариятининг Фахрий ёрлиғи ва эсдалик совғалари билан тақдирланди. – Ўқув марказида мустаҳкам билим олиш учун барча шароитлар

Қарор ва ижро

Мамлакатимизда суд-ҳуқуқ соҳасида олиб борилаётган ислохотларнинг асосий мақсади инсон, унинг шаъни, қадр-қиммати ва ижтимоий муҳофазасига қаратилган. Президентимизнинг тақдиримасига мувофиқ Олий Мажлис Сенати томонидан қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги эълон қилинганлигининг ўн тўққиз йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида»ги Қарори тўғри йўлдан адашган инсонларга нисбатан қўрсатилган ғамхўрлик, кечиримлик ва инсонпарварликнинг ёрқин намунаси бўлди.

Жазо муддатини ўтаётган нуроталик Нурбек Қурбоновнинг уйга кириб келиши оила аъзоларини беҳад қувонтирди. У ўтган йили жиноят ишлари бўйича Нурота туман суди томонидан беш йил муддатга озодликдан маҳрум этилган эди. Нурбек амнистияга асосан жазодан озод этилди. Аммо инсонпарварлик жараёни фақат шу билан ниясига етгани йўқ. Унга туман ҳокимлиги ижтимоий кўнанима маркази томонидан 248 минг

ИНСОНПАРВАРЛИК НАМУНАСИ

фаров унга жамоатчилик асосида мураббийлик қилмоқда. Н. Қурбонов яқинда «Дадиллик» хусусий фирмасига ишга қабул қилинди.

Кармана тумани «Янгиобод» маҳалла фуқаролар йиғини худудда истиқомат қилаётган С. Рамазоновнинг хонадонидан ҳам қувончли кун бўлди. Чунки оиланинг сеvimли қизи Гулзода амнистия тўғрисидаги қарор ижросини таъминлаш жазони ижро этиш муассасасидан қайтди. У ўтган йили беш йил муддатга озодликдан маҳрум қилинган эди.

Унга ҳам туман ҳокимлиги ижтимоий кўнанима маркази томонидан 226 минг 75 сўм миқдорда моддий ёрдам берилди. Профилактика инспектори ўз назоратига олди. Маҳалла посбони У. Қурбонов эса унга жамоатчилик асосида мураббийлик қилаётган. Иш билан таъминланди. Қисқаси, Г. Рамазоновага ҳуқуқимиз инсонпарварлик намунаси сифатида ғамхўрлик қўрсатди.

Бугунги кунга қадар жазони ижро этиш муассасаларидан 25 киши ўз уйига қайтиб келди. Шулардан 22 нафари ишга лаёқатли бўлиб, 10 нафари ишга жойлаштирилди, 2 нафари эса бевосита уйга қайтиб келди. Ҳозиргача озодликка чиқиб келганлар моддий ёрдам пули олишди. Уларнинг барчаси бепул тиббий кўриқдан ўтказилиб, паспортлари расмийлаштириб берилди. Жойларда профилактика инспекторлари юқоридаги қарор ижросини талаб даражасида таъминлаш учун мунтазам иш олиб боришмоқда.

Мирзо АХАДОВ.
Янвий вилояти.

Тадбирлар

Андижон шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) ва Конрад Аденауэр фондининг Марказий Осиё мамлакатлари бўйича минтақавий ваколатхонаси томонидан ташкил этилган «Ўзбекистонда суд-ҳуқуқ соҳасини ислоҳ қилишни амалга ошириш доирасида Омбудсманнинг судлар ва ҳуқуқни ҳимоя қилиш идоралари билан «Habeas Corpus Act» механизмларини амалда юритиш бўйича ўзаро ҳамкорлиги» мавзусида анжуман бўлиб ўтди. Унда ҳуқуқни муҳофаза қилиш, жумладан, ички ишлар идоралари ходимлари ва жамоат ташкилотлари вакиллари иштирок этди.

Анжуманни вилоят ҳокимининг маънавий-маърифий ишлар бўйича ёрдамчиси А. Нурматов кириш сўзи билан очди.

Тадбирда Омбудсман институтининг судлар ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари билан ўзаро ҳамкорлиги, унинг суд-ҳуқуқ соҳасини ислоҳ қилишдаги иштироки, ҳисба олиш санкциясини судларга бериш тўғрисидаги ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларни амалга

оширишда судлов органларининг вакиллари, «Habeas Corpus Act» механизмларини амалга ошириш билан боғлиқ қонунийликни таъминлаш муаммолари, жиноий ҳуқуқ соҳасидаги давлат сиёсатини янада эркинлаштиришни амалга оширишда ички ишлар идораларининг вакиллари ва бошқа долзарб мавзуларда баҳс-мунозаралар юритилди.

Германиялик адвокат Хайнц Бюлернинг «Германияда судья-прокурор-адвокатнинг ўзаро алоқалари» мавзусидаги маърузаси айниқса, йиғилиш қатнашчиларида катта қизиқиш уйғотди.

Анжуман доирасида иштирокчилар турли гуруҳларга бўлинган ҳолда «Habeas Corpus Act» механизмларини амалда татбиқ этишда ҳуқуқни қўллаш амалиёти ҳамда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасида Омбудсманнинг минтақавий вакили фаолияти ва унинг ҳуқуқни муҳофаза қилувчи тузилмалар билан ҳамкорлигини амалий

натижалари борасида фикрлашиб олдилар.

Шунингдек, Андижонда яна бир йирик анжуман бўлиб ўтди. «Ўзбекистонда ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ва фуқаролик жамияти институтлари фаолиятида инсон ҳуқуқлари маданиятини ошириш орқали фуқароларнинг қонуний манфаат ва эркинликларини таъминлаш» деб номланган мазкур тадбир Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) ва Конрад Аденауэр фондининг Марказий Осиё мамлакатлари бўйича минтақавий ваколатхонаси томонидан ташкил этилди.

Икки кун давом этган анжуманда ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ходимлари билан бир қаторда республика «Маҳалла» жамағамаси, Хотин-қизлар қўмитаси, Адвокатлар палатаси, Фуқаролик жа-

миятини ўрганиш институти ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этишди.

Бинобарин, Ўзбекистонда инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш давлат сиёсатининг устувор вазифалари сирасига қиради. Давлат органлари фаолиятида инсон ҳуқуқларига риоя этиш маданиятини шакллантириш борасида бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Айниқса, ички ишлар идораларининг фуқаролик жамияти институтлари билан биргаликда олиб бораётган кенг қўламли фаолияти таҳсинга лойиқ.

Тадбирда ИИБ Инсон ҳуқуқлари-ни ҳимоя қилиш ва юридик таъминлаш бошқармаси бош юристконсулти, подполковник С. Шеров иштирок этиб, маъруза қилди.

Анжуманда инсон ҳуқуқларини таъминлаш бўйича Германия тажрибаси, ички ишлар ходимларининг ҳуқуқий маданиятини ошириш ва ҳуқуқ бузилиши ҳолатларининг олдини олиш масалалари, баркамол авлодни шакллантиришда хотин-қизлар қўмитасининг ички ишлар идоралари ва фуқаролик жамияти институтлари билан ўзаро ҳамкорлиги, тергов ҳаракатларини амалга оширишда эркинлаштириш механизмларини қўллаш бўйича ички ишлар идораларининг вакиллари, инсон ҳуқуқларини таъминлашда адвокатларнинг роли сингари бир қатор мавзуларда мутахассисларнинг маърузалари тингланди.

Н. ОЧИЛОВ,
катта лейтенант.

ЭҲТИРОМ БИЛАН КУЗАТИЛДИ

Республика ИИБ ППХ ва ЖТСББ Хорижий давлатлар дипломатик ваколатхоналарини кўриқлашни таъминлаш бўйича алоҳида милиция батальонида кўп йиллар ички ишлар идораларида самарали, ҳалол ва виждонан хизмат қилган бир гуруҳ ходимлар нафақага кузатилди.

Шу муносабат билан ташкил этилган тадбирда сўз олганлар катта сержантлар Мирсоат Мирхамидов, Бахтиёр Гаипов, Муҳаммад Бердимуродов, Абдураҳмон Эдилов, Равшан Эшонов, Доғиёр Буванов, Рихсидов Тўлаганов ҳақида илиқ фикрлар билдиришди. Уларнинг касбий ва ҳаётий тажрибалари ёш ходимлар учун ҳаёт мак-

таби бўлиши айтиб ўтилди.

Батальон раҳбарияти номидан сўзга чиққан подполковниклар Ҳ. Отақулов, Б. Қурбонбоев ва Ш. Муслимовлар нафақага кузатилаётганларнинг кўп йиллик ҳаётий тажрибалари, ортирилган касбий маҳоратлари хусусида ёш ходимларга гапириб беришди ва уларни она-Ватанга содиқ бўлиш,

юрт тинчлиги ва осойишталиги йўлида фидойилик кўрсатиш ҳамда хизмат бурчини виждонан бажаришга чақирди.

Тадбир сўнггида батальон раҳбарияти томонидан нафақага кузатилаётганларга қимматбаҳо эсдалик совғалари топширилди ва концерт дастурини намойиш этилди.

Элга ҳалол хизмат қилиб, ёруғ юз ва ҳурмат-эҳтиром билан нафақага чиқишга нима етсан.

Д. ЮЛДАШОВ,
сафдор.

Суратда: маросимдан лавҳа.
Аҳмад ҚЎЗИБОВ
олган сурат.

«01» ХАБАР ҚИЛАДИ

Ўтган ҳафта мобайнида республикамиз худудидида 309 та ёнғин ҳолати қайд этилди. Ушбу ёнғинларда саккиз нафар фуқаро куйиш тан жароҳати олган бўлса, икки нафари оламдан бевақт кўз юмди. Ёнғин ўчирувчиларнинг сай-ҳаракатлари туфайли етти киши ёнғин чангалидан қутқариб олинди.

Жумладан, Тошкент вилояти Ангрэн шаҳрида яшовчи Гулмира Мамажонова газ плитасини тунги вақтда ёқиб ҳолда қолдириши натижасида аланга ўчиб қолиб, газ сизиб чиқа бошлаган. Бундан беҳабар уй бекаси ошхонага кириб чироқни ёққан вақтда хонага туپланиб қолган газ ва ҳаво аралашмасининг чакнаши содир бўлган. Оқибатда Г. Мамажонова 30 фоизли куйиш тан жароҳати олиб, шифохонага ётқизилди.

Шунингдек, Сурхондарё вилояти Денов шаҳридаги «Бешкапа» қаҳвахонаси печининг дудбурони қаттиқ қизиб, ёнғин келиб чиқди. Оқибатда унинг 140 кв. метр майдондаги томи, шифти ва жиҳозлар зарарланди.

Бундан ташқари, Самарқанд шаҳридаги «Буюк ипак йўли» буюм бозори худудидида жойлашган 90 кв. м. майдондаги савдо расталари ёнғин кетди. Ушбу ҳолат мутахассислар томонидан ўрганиб чиқилганда ёнғин электр симларнинг қисқа туташуви туфайли рўй бергани маълум бўлди.

Афсуски, келтирилган мазкур ҳодисалар кўпинча фуқароларнинг лоқайдлиги сабабли юзага келмоқда. Шунинг учун доимо ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилиб, газ ва электр жиҳозлардан фойдаланаётганда оғоҳ бўлиш, ёш болаларни ёнғин қолдирмай, уларга ёнғин қандай салбий оқибатларга олиб келиши мумкинлигини эслатиб туриш мақсадга мувофиқдир.

Улугбек ВАФОВЕВ,
ИИБ ЁХББ муҳандиси,
капитан.

Милиция таянч пунктлари тунги пайтларда ҳам фаолият кўрсатаётгани аҳоли хотиржам яшашини таъминлаш ва содир этилиши мумкин бўлган турли кўнгилсиз ҳолатларнинг олдини олишда муҳим омил бўлмоқда.

Суратда: Фарғона вилояти Тошлоқ тумани «Сувбоши» маҳалла фуқаролар йиғини худудидидаги милиция таянч пункти профилактика инспектори, катта лейтенант Икболжон Ортиқов ва «Маҳалла посбони» жамоат тузилмаси сардори Баҳромжон Исмоиловлар хизмат пайтида.

Вўрибой ОМОНЗОДА
олган сурат.

Юксак мукофот соҳиблари

ФИДОЙИЛИК НАМУНАСИ

Инсон қалби турфа хис туйғуларга бой. Унинг энг мафтункори Ватанга бўлган чексиз муҳаббат ва садоқатдир. Шуманай туманилик Мирзабойнинг ҳаётида 1996 йили унутилмас воқеа бўлди. У эгнига ички ишлар ходими формасини кийиб, мазкур туман ИИБ ҳузуридаги кўриклаш бўлимида илк хизмат фаолиятини бошлади. Вақт – олий ҳакам деганларидек, аста-секин соҳа сир-асрорларини кунт билан ўрганиб, тажрибасини бойитиб борган сафдор қисқа фурсатда намунали хизматлари билан жамоада ўз ўрнини топди.

Туман марказий ҳудудда жамоат тартибини таъминлаш учун қўшимча куч сифатида кўриклаш бўлими ходимлари ҳам жалб этилди. Ўзига бириктирилган ҳудудда фаолият кўрсатаётган сафдорга мотоциклини шатакка олиб кетаётган бошқа бир мотоцикличи шубҳа уйғотди. Улар тўхталиб, те-

гишли ҳужжатлар сўралганида шубҳали хайдовчи турли баҳоналарни рўқач қила бошлади. Ходимнинг ички туйғуси алдамаган экан. Уларни ИИБга олиб борганида ҳақиқат ойдинлашди. Илгари ҳам ўғирлик қилиб, жазога тортилган, аммо бундан тегишли ҳулоса чи-

кармаган И. Руслан кўнғир қилмишини тан олиб, мазкур мотоциклини ўғирлаб келаётгани ҳақида кўрсатма берди.

Ун йиллик хизмат фаолияти давомида яхши натижаларга

эришиб келаётган Мирзабойга раҳбарият ишонч билдириб, уни Шуманай тумани ИИБ ҲООб озодликдан маҳрум қилиш билан боғлиқ бўлмаган жазоларнинг бажарилишини назорат қилиш бўйича инспектори этиб тайинлашди. Хизмат пиллапоясига яраша унвон ҳам ўсиб, катта сержант даражасига етди. Маълумки, соҳавий хизматлар ҳамкорлигида осойишталикни таъминлаш учун турли хил тадбирлар ўтказилиб турилади. «Антитеррор – Тозалаш» тадбири давомида ҳам унинг фидойилик намуналари яққол кўзга ташланди. Ақжап овулида яшовчи Амангелди Маткаримовнинг гайрикўнуний хатти-ҳаракатини фаш этди. Тегишли ҳужжатларсиз, қонунга хилоф равишда ов қуролни сақлаётган бу шахсга нисбатан жиноят иши қўзғатилди.

Шуни алоҳида эътироф этиш кераки, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, генерал-лейтенант Б. Матлобов жорий йилда Қорақалпоғистон Республикасига қилган сафари давомида Шуманай тумани ИИБ ходимларининг хизмат фаолиятлари билан танишар экан, катта сержант Мирзабой Сейтнийязовга юқори баҳо берган эди.

– Ушунда, вазиримиз билан бўлган суҳбатдан кейин масъулият ҳиссини янада кўпроқ туйдим, – дейди катта сержант Мирзабой Сейтнийязов. Бунга шубҳа йўқ. Чунки масъулият ҳар доим фидойиликка ундайди. Ички ишлар идоралари ходимлари қуни арафасида катта сержант Мирзабой Сейтнийязовнинг Президентимиз фармонида кўра «Шуҳрат» медали билан мукофотланганилиги эса касбига бўлган юксак фидойиликнинг муносиб баҳосидир.

Дурдибой худойшукуров.

ИБРАТЛИ КИНОЛОГ

Ҳаётда тақдир сийлаган, пешонаси ярқираган инсонлар бўлади. Улар инсоний ғазилати, жонқурлиги, меҳнатсеварлиги билан атрофдагилар ҳурматини қозонади. Вилоят ИИБ ППХ ва ЖТСБ хизмат итлари питомниги кичик инспектор кинолог, кичик сержант Акмал Тўраевни шундайлар сирасига қўшиш мумкин. Унинг касбига садоқати, зиммасидаги вазифага муносабатини кўпчиликлари ибрат қилса арзийди. Шунинг учун ҳам унинг ички ишлар идораларида хизмат қилган кўп йиллик хизмати муносиб тақдирланди. Осойишталик посбонларининг касб байрами муносабати билан Ватаннинг юксак мукофотида сазовор бўлди.

Ички ишлар идораларида хизмат қилишини ният қилиб махсус танловдан ўтганда А. Тўраев армияда йигитлик бурчини ўтаган, малакали зоотехник дипломига эга, жисмоний чиниққан йигит эди. Бухоро шаҳрида бошланғич тайёрларлик курсини тугатгач, Ромитан тумани ИИБда ҲООГ про-филактика инспектори ёрдамчиси этиб тайинланди. Тизимда ишловлар амалга оширилиши муносабати билан унинг мутахассислиги инобатга олиниб, вилоят ИИБ кинология хизматида ўтказилди. У бу ерда гўё йўқотганини топгандек эди. Тез орада хизмат итларини ўрганиб даволаш, сақлаш, воқеа жойига чиққанда улардан тўғри фойдаланишнинг уддасидан чиқди. Бунда албатта мураббийси майор Комил Ҳамроев кўрсатмаларига қатъий амал қилди.

Кичик сержант Акмал Тўраев бугунги кунда ўз ишининг устаси, малакали, катта тажрибага эга бўлган ходимлар сирасидан. Хизмат итларини гиёҳванд моддаларни қидириб топишга ўргатиш тажрибасини ёш ходимларга ўргатиб келмоқда. Кичик сержантлар, фельдшер Халил Аевзов, инспектор-кинологлар Феруз Каромов, Завқиддин Шарипов, Миржон Ҳамроевлар мураббийларидан миннатдор.

Тахрибли кинолог республика миқёсидаги мусобақаларда фаол иштирок этиб совринли ўринларни олиб келмоқда.

Жорий йилда Самарқанд вилоятида бўлиб ўтган шундай беллашувда «Дина» лақабли хизмат ити билан қатнашиб, фахрли 2-ўрин соҳиби бўлди. Вилоятда жиноятчиликка қарши кураш, содир этилганларини «иссиқ изида» очишда ҳам кинолог фаол иштирок этмоқда. Жорий йилнинг ўзига 30 марта воқеа жойларига чиқиб, 23 та гиёҳвандлик билан боғлиқ қонунбузарликларни аниқлади, 2 та қотиллик, 4 та ўғирлик жиноятини изи совимай фаш этишга эришди.

Кинолог, кичик сержант Акмал Тўраевнинг фаолиятидан жуда кўп қилган мисоллар келтириш мумкин. У ўзининг били-

ми, маҳорати, инсоний ғазилати билан ҳамкасбларига ибрат бўлмоқда. Ҳалол, фидойилиги, ҳар бир топшириқни талаб даражада бажаришга интилиши билан эл-юрт назарига тушди. 76 ёшли Фароғат ая 10 нафар фарзанднинг кенжаси шундай эътибор топганидан жуда мамнун. У «Шуҳрат» медалини қўлига олган экан, Акмални оналик меҳри билан бағрига босди. Бейхитёр кўзлари ёшланди, шундай кунларга етганига шукроналар айтиди.

Рўзигул Йўлдошева.
Бухоро вилояти.

Суратда: кичик сержант Акмал Тўраев хизмат ити билан.

Хоразм вилояти ИИБ эксперт-криминалистика бўлимининг ташкилий-услубий бўлимида бошлиғи, майор Баҳром Исмоилов ҳақида сўз борганда кўпчилик унинг жиноятни очишдаги маҳоратига қўйил қилишди.

Б. Исмоиловнинг жонбозлиги туйғули очилган жиноятлардан бирини мисол келтирсак... Эрта тонг билан тоғаси Илфатнинг уйига келган Рафқат эшикнинг қия очик ҳолда турганини кўриб, ҳайрон бўлди. Чунки тоғасининг бундай одати йўқ эди. У ичкарига бош сукди:

Нозик ҳилқат дея таърифланувчи аёл шаъни жонфидо она, меҳрибон рафиқа, куюнчак бекалиги учун ҳам улуғдир. Аммо аёлнинг жамиятимизда ҳам ўз ўрни борки, бу унинг турли соҳалардаги фидойилиги билан узвий боғлиқ. Шохиста Миркаримова юртимиз тинчлиги, элимиз осойишталиги, қонунларимиз устуворлигини таъминлашга муносиб ҳисса қўшиб келаётган захматкаш аёллардан бири.

МУНОСИБ ИЗДОВ

Мирзо Улуғбек тумани ИИБ тергов бўлимида иш. Бу жойда ахборот-таҳлил таъминоти бўлимида катта терговчиси, майор Шохиста Миркаримованинг номи биринчи бўлиб тилга олинган эътиборимизни тортди. Очик чеҳрали, камтар ва босиқ суҳбатдошимиз билан кечган мулоқот самимий ўтди.

Қиз фарзанд ҳақида сўз кетганда унинг отага яқин томонлари, хислатлари бир қадам устун эканлиги тилга олинди. Шохиста ҳам айнан шу устунлиқни хис қилди. Подполковник Ортиқ Якубов хонадонидан бир ўғил, икки қиз воғая етди. Шохсанам ва Шохиста айнан ота изидан боришди. Иккиси ҳам ИИБ Академиясини тамомлаб, юрт тинчлигига камарбаста бўлишдек масъулиятли соҳада хизмат қилишмоқда. Айни дамда истеъфодаги Ортиқ ака соҳасида ҳурмат ва ўрин топиб улгурган қизларидан фахрлангани бор гап.

– Тергов бўлимининг ахборот-таҳлил таъминоти бўлимида ушбу соҳанинг энг нозик, катта билим ва малака талаб эгаси қирраси ҳисобланади, – дейди ушбу бўлимда бошлиғи, подполковник Анвар Арипджанов. – Чунки соҳанинг бу йўналиши тергов фаолиятини мувофиқ-

лаштириб, таҳлил қилиб боради. Яъни, жиноят ишлари ҳисоботини юридади, ҳақонийлигини таъминлайди. Шу сабаб бу бўлимда иктидорли тергов ходимлари хизмат қилишади. Шохиста ҳам ўз ишини пухта биладиган терговчилардан. Албатта, қонун устуворлигини асрашдек масъулиятли соҳада эътирофга сазовор бўлиш осон эмас. Шохистахоннинг фаоллигини сафдошлари ҳам алоҳида таъкидлаб ўтишди. Шубҳасизки, эришган ютуқларда устозлари ва яқинларининг ҳам муносиб ўрни бор.

– Инсоннинг ҳаётида, танлаган соҳасида ўз ўрнини топишда ота-она ва устозларнинг ҳиссаси катта, – дейди Шохистахон. – Касбимда муносиб ўрин топишда биринчи устозим дадам, – дейишга ҳақлиман. Қолаверса, устоз офицерлар Бобуршоҳ Юлдашев, Рустам Мақсудходжаев каби тажрибали терговчилардан соҳа сирларини эгаллаб келаяпман. Шу сабаб яқинларим ва устозларимдан чексиз миннатдорман.

Ҳа, аёл қаерда, қайси соҳада хизмат қилмасин, аввало, оналик, бекалик бурчини унутмаслиги лозим. Шу талабнинг ўзиёқ унинг илҳадаги бурч қай даражада захматли эканлигини белгилаб беради. Бу борада Шохистахонга ҳавас қилса арзийди. Негаки, у ҳаётнинг бу талабига ҳам муносиб жавоб бериб келаётган жонқур аёллардан.

Мана, юртимизда тинчлик оғушидаги яна бир мунаваар тонг отди. Кўчаларда ҳаёт қайнайдди. Одамлар ўз хизмат манзилларига шошилишди. Уларнинг сафиди эзгу ният ила хизматга отланган майор Шохиста Миркаримова ҳам бор...

Зулфия ЮНУСОВА.
Тошкент шаҳри.

Суратда: Ш. Миркаримова иш пайтида.

Муаллиф олган сурат.

Фахрийлар – фахримиз

Мирзачўлни ўзлаштириш бошланган пайтларда кўп кадрлар, ёш, гайратли-шижоатли кишилар керак эди. Ховоснинг шамоллиги ва ёзининг гармселига дош бериб ишлаш осон эмасди. Сўлим гўшасини ташлаб дастлабки қаҳирда қўлга келган кишилар қаторида ёш педагог Турсунбек Раҳмонов ҳам бор эди.

Бу даврда қўриқ вилоятнинг ички ишлар тизимини билимдон, сиёсий етук ва соғлом ёшлар билан тўлдирив лозим эди. Туманда, вилоятда ўз билими, ташаббускорлиги билан кўзга ташланиб қолган Турсунбек Раҳмонов ички ишлар тизимига юборилди. Бу танловнинг тўғрилиги тез орада маълум бўлди, чунки у шахсий тарки билан ишлашнинг янги усуллари-

ҳокзадо ишларга доимо бош-қош. Ёш ходимларни тарбиялаш, фахрийларни жамоат ишларига жалб этишда ташаббускор бўляпти.

Турсунбек Раҳмонов қарийб 20 йилдан бери назм ва насрда барақалли ижод қилиб келаётган. Лекин соҳир қалам соҳиби ёзувчилик ёки шоирликка даъвогар эмаслигини, бу машқлари унинг кўнгил иши эканли-

МАЗМУНЛИ УМР ЙЎЛИ

гини таъкидлайди. Унинг ижодида назар солсангиз жумаларнинг ўзига хослиги, бетакорлигини кўрасиз.

Тиниб-тинчимас отахон ҳозир янгича бир илҳом ва завқ билан ижод қилмоқда. Яқинда унинг «Навоннома» номили китоби чоп этилди. Бунгача «Янгиер тароналари» (1996), «Адолатли умр лаҳзалари» (1998), «Мирзачўл лочинлари» (2002), «Одамийлик ўғитлари» (2006) каби рисоалари ўқувчилар қўлига теккан эди. Охири китобини қўлга олган киши муаллиф кишлоғи ҳақида хотира ёзибди-да, деб уйлайди, лекин диққат қилиб ўқиб чиқсангиз у тарихий-этнографик аҳамиятга эга эканлигини, унда қарийб 500-700 йиллик тарих тилга олинганнинг ғувоҳи бўласиз.

раётган ибратли ишларини эътироф этиб, республика миқёсидаги барча ички ишлар идоралари фахрийлари номидан қутлаб, тўн қилдириди.

Кўпчиликлари ўрнатилган, ҳавас қилса арзийдиган умр йўли соҳиби Турсунбек Раҳмонов курсатилган ҳурмат-эътибор учун чексиз миннатдор эканлигини айтиб, бор билим, маҳорати ва куч-қувватини юртимизда тинчлик ва осойишталикни сақлашдек муқаддас ишга сарфлашини билдирди.

Олимжон АБДУЛЛАЕВ,
майор.

Суратда: Янгиер шаҳар ҳокими О. Акбаров Т. Раҳмоновни қутламоқда.

УСТОЗ ЎГИТЛАРИ ЁШЛАРГА ИБРАТ

Ҳар бир инсон босиб ўтган ҳаёт йўлига назар ташлаганида энг аввало, ўзи қониқиб ҳосил қилгани яхши туйғу. Демак, киши ўтган йиллардан мамнунлик туйғимини, айтиш мумкинки у ибрат бўлгучлик умр кечирган. Истеъфодаги подполковник Норсоат Бозоров ҳам хизматда кўпларга ибрат кўрсатган фидойи кишилардан.

Дастлаб Ғузур тумани ички ишлар бўлимида милиционерликдан иш бошлаган Норсоат ака қарийб ўн йил давлат автомобиль назорати хизматида фаолиятини давом эттирди. Сўнгра етти йил туман ИИБ ҳузуридаги кўриклаш бўлимида давлат назорати бўлиб ишлади. Тезкорлик, ҳозиржавоблик унинг доимий одатига айланди. Албатта, ушбу хислатлари безътибор қолмади. Кейинчалик у қиши туман ИИБ бошлиғи ўринбосари этиб тайинланди.

Асосий вазифаси шахсий таркиб билан ишлаш бўлганлиги боис ходимларга шарт-шароит яратиш, уларнинг оилавий ахлоқини яқиндан билишга алоҳида эътибор қаратди. Кези келганда ҳар бир ходимни ҳам маънавий, ҳам ижтимоий жиҳатдан ҳимоялади. Нафақат бошлик, балки тажрибали мураббий сифатида ёшларга касб сирларини ўргатишдан эринмади.

Эндилиқда фаолиятдан мамнун бўлган Н. Бозоров фахр билан шундай дейди: – Ҳақиқатан ҳам ортга, узоқ йиллик ҳаёт йўлимга боқсам дилим ёришади. Шунча йил эл-юрт хизматида бўлиб, озми-кўпми осойишталикни таъминлашга ҳисса қўшганимдан, халқ орасида, сафдошларим қаторида эъзоз топганимдан ифтихор туяман.

Дарвоқе, унинг обрў-эътибор топишида устозларининг меҳнати бекиб. Шу боис истеъфодаги подполковниклар Бахтиёр Аҳмедов, Хайит Йўлдошев, Шамси Норкулов, майор Бозор Шералиевлардан чексиз миннатдор.

Соҳибжамол АМИНОВА.

Суратда: Н. Бозоров оила аъзолари даврасида.

ХИЗМАТЛАРДА

ОДАМЛАР
КЎНГЛИГА
ЙЎЛ ТОПИБ

Олтинсой туманидаги «Ок олтин» кишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудида уч-тўрт йилдан бери ҳеч қандай жиноят содир этилмади. Турли ҳуқуқбузарликлар, оилавий жанжаллар ҳам кескин қамайди. Бунинг сабабини бир сўз билан изоҳлаш қийин, албатта.

— Маҳалла тинч, — юрт тинч деб бежиз айтишмайди, — деди «Навобот» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Маъруф Мўминов. — Тинчлик ва осойишталик барқарор бўлиб туришида профилактика инспектори, катта лейтенант Алишер Хайриловнинг хизмати катта бўляпти. Тоғли кишлоқларимизнинг биридан иккинчисига довои охирига ўтишга тўри келади. Алишер доим кишлоқларни айланиб юради. Одамларнинг тўю маъракасида қатнашиб, ҳар бир кишининг кўнглига йўл топа билади.

Ички ишлар идоралари ходими нисбатан бундан ортиқ баҳо бўлмаса керак. Профилактика инспектори, катта лейтенант Алишер Хайрилов хизмат кўрсатаётган ҳудуд бир неча катта-кичик кишлоқлардан иборат бўлиб, 18 мингдан ортиқ аҳоли истиқомат қилади. Асосан

чорвачилик билан шугулланаётган кишилар бир неча фермер ҳўжалигига бирикиб, меҳнат қилишади. Гарчи бу кишлоқлар аҳоли асосан кўп йиллардан бери яшаб келаётган фуқаролардан иборат бўлса-да, гоҳида оилавий жанжаллар, кўни-қўшнилари ўртасида қелишмовчиликлар қайд этилади.

— Ҳар қандай низони ўша жойнинг ўзида ҳал қилишга одатланганмиз, — дейди катта лейтенант А. Хайрилов. — Томонларни кишлоқ фаоллари, отахонлар иштирокида муҳокама қилиб, яраштириб қўямиз. Тоғли халқнинг гурури, ори баланд бўлади. Шунинг учун кўпмажмӯа кишлоқлар чиқавермайди. Тўрт киши профилактик хисобда туради. Ю. Салим эса кўшни туманда жиноят содир этиб, қамалиб чиқди. Ҳозир қоровул бўлиб ишлаб, оиласи билан тинч-тотув яшапти.

Мақтабларда ўқув йили бошланган айни кунларда профилактика инспекторини тез-тез билим даргоҳларида учратиш мумкин. У ўқувчилар билан ҳуқуқбузарликлар ва уларнинг аянчли оқибатлари ҳақида суҳбатлашиб туради.

— Катта лейтенант Алишер Хайрилов беш йилдан бери тоғли ҳудудда хизмат қилаяпти, — дейди туман ИИБ бош-лигининг биринчи ўринбосари, капитан Шаҳобиддин Тошқулов. — Ундан кўнглимиз тўқ. Нафақат кишлоқ фаоллари, балки аҳоли билан ҳам тил топиша олади. Тинчлик ва осойишталикни сақлаш фақат ички ишлар ходимларининг вазифаси бўлибгина қолмай, кенг жамоатчилик, ҳар бир фуқаронинг ҳам бурчи эканлигини кишиларга тушунтириб боради. Уларнинг ишончини қозониб, яқин кишига ай-ланди.

Ёз ойларида ҳудуддаги «Хўжай пок ота» зиёратгоҳи жуда гавжум бўлади. Бу ерга республикамизнинг турли бурчакларидан одамлар келишади. А. Хайрилов уларнинг ҳавфсизлиги ва жамоат тартибини таъминлашга масъул.

Туман раҳбарияти алоҳида тилга олган профилактика инспекторининг амалга оши-раётган ишларидан ибрат олса арзийди. У фуқаролар-нинг кўнглига йўл топа олаётгани учун ҳам аҳоли ўртасида муносиб ҳурмат-эътибор қозона олди.

Садриддин ШАМСИДДИНОВ.

Сурхондарё вилояти.

Хонадонлар осойишта бўлса маҳаллада тинчлик, одамлар қалбида хотир-жамлик ҳукм сураверади. Чилонзор туманидаги Катта Дўмбиробод маҳал-ласи бунга ёрқин мисол бўла олади. Мазкур мас-канга хизмат кўрсатаётган 288-милиция таянч пунк-ти профилактика катта инспектори, майор Эрали Бу-ралкиев ўз ҳамкасблари билан ҳудудда жиноят ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, фуқаролар ҳавфсизлигини таъминлаш учун бор имкониятлар-ни ишга соляпти. Профилактика инспекторлари, ка-питан Фарҳод Ҳасанов ва лейтенант Жобир Турсу-новлар маҳалла фуқаролар йиғини раиси Фахрид-дин Собиров, диний маърифат ва маънавий-ахло-қий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчи Ғўзал Аб-дорхўжаева, маҳалла фаоллари ва кўчабошилар би-лан ҳамкорликни яхши йўлга қўйишган. Шу сабабли яхши натижалар қўлга киритилаяпти.

КАТТА
ДЎМБИРОБОДАДАГИ
АҲИЛЛИК

Айни пайтда ушбу гўша-да 6300 нафар турли мил-латга мансуб аҳоли исти-қомат қилмоқда. Осойиш-талиқ посбонлари фуқаро-лар билан тил топишиб, уларнинг муаммоларини ҳал қилишади, тўй-маъра-калар, ҳашарларни бирга ўтказишади. Айни пайтда ҳудудда ободонлаштириш ишлари қизғин олиб бори-

Суратда: майор Э. Буралкиев маҳалла фаоллари билан.

Самариддин ХАЛИЛОВ.
Тошкент шаҳри.

ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТ ПОСБОНЛИГИДА

Қарши шохбекати шаҳар, қолаверса, вил-ятнинг кириш дарвозаси бўлиб, бу ерга таш-риф буюрган меҳмон дастлабки таассуротни худди шу ердан олади. Шундай экан мазкур масканда осойишталикни сақлаш, йўловчилар ҳавфсизлигини таъминлаш бошқа жойларга нисбатан ўта муҳим аҳамият касб этади. Ана шу масъулиятни вазифа Қарши темир йўл бе-кати тармок ИИБ шахсий таркиби зиммасига юклатилган. Ходимлар бу ишончни оқлаш учун бор имкониятларни ишга солишяпти.

Темир йўлда ҳавфсизлик қоидаларига амал қилмай, шошмашошарлик, эҳтиётсиз-ликка йўл қўйган қосонлик М. Нурбек, китоблик Қ. Сай-фулла, Қўйиброн кишлоғилик Б. Фазилатлар ҳаётдан эрта кўз юмдилар.

Қарши шохбекатидан «Қарши-Тошкент», «Термиз-Тошкент», «Насаф-Тошкент» тежорат ва «Бухоро-Қарши», «Самарқанд-Қарши» шаҳарла-

ИИБ Матбуот маркази хабарлари
НАМУНА БЎЛОЛМАГАН ФЕРМЕР

Сирдарё вилояти-нинг Сайхунбод ту-манида ўтказилган тезкор тадбирда фер-мер ҳўжалиги раҳбари Б. Эркин 14 кг. 510 грамм марихуанани бир донга телевизор ва видеокамера эвасига сотаётганида ушлан-ди. Замонавий техникалар шайдоси энди бир мuddат панжара ортида «хордиқ» чиқаришига тўғри келади.

ЁМОННИНГ КУЧИ ЯПАЛОҚҚА ЕТДИ...МИ?!

Тошкент вилоятининг Тошкент туманида яшовчи 16 ёшли Р. Вале-рий пойтахтимиздаги Чилонзор метро бекати олдида 3. Максимиға нис-батан куч ишлатиб, унинг ёнидаги пули ва уяли телефонини олиб қўйди. Аммо шу ерда хизмат вазифасини бажарётган ички ишлар ходимлари томонидан ушланди. Энди у қилмишига яраша жавоб беради.

ОҒУ КАСОФАТИ

Навотий шаҳрида ўтказилган тезкор тадбирда Нурота туманида яшовчи Б. Аббор тўхтатиб текширилганда унинг ёнидан 280 граммдан зиёд марихуана топилди. Ушбу оғу Абборнинг юзини шувут қилди.

МОТОЦИКЛ ЎҒРИСИ УШЛАНДИ

Хоразм вилояти Гур-лан туманида яшовчи Қ. Ортиқбой деҳқон бо-зори олдида қаровсиз қолдирилган «ИЖ-Пла-нета» русумли мотоцик-лини кимдир ўғирлаб кетгани ҳақида туман ИИБга мурожаат қилди. Қўрилган чоралар нати-жасида ушбу жиноятни содир қилган шахс аниқланиб, ундан ашёвий далил олинди. Ж. Санъат мотоциклга эга чиққоқчи бўлган экан.

УЯЛИ ТЕЛЕФОН ЯНА ЭҒАСИДА

Наманган шаҳрида туғни вақтда номаълум шахс Турақўрғон тум-анида яшовчи Т. Турсуннинг «Нокия» русумли уяли телефонини тортиб олди. Изқуварларнинг саъй-ҳаракатлари натижасида Наманган шаҳ-рида яшовчи Ю. Мухаммад ушбу талончиликни содир этгани аниқла-ниб, ушланди.

ҲАМТОВОҚЛАР ҲИБСАДА

Уй бекаси А. Дурдона Тошкент шаҳрининг Яққасарой туманида кетаётганида давангирдай икки киши пичоқ билан қўрқитиб, бўйни-дан тилла занжирини ечиб олиб кетишди. Бўлиб ўтган воқеадан ўзини йўқотиб қўймаган аёл зудлик билан ички ишлар бошқарма-сига мурожаат қилди.

Қўрилган тезкор чо-ралар натижасида ушбу жиноятни Тошкент тум-анида яшовчилар – 21 ёшли Р. Бобур ва унинг ҳамтовоғи, 23 ёшли Х. Жасур содир этгани аниқланди. Ҳамтовоқлар қўлга олинди.

Норали ОЧИЛОВ, ИИБ ИХХ ва ЮТБ Матбуот маркази бош инспектори, катта лейтенант.

Паспорт тартиботи – ҳаёт зарурати

АНИҚ РЕЖА АСОСИДА

Бекобод тумани ИИБ паспорт бўлинма-си томонидан йилнинг ўтган даврида сак-киз мингдан ортиқ кишига фуқаролик ҳужжати топширилди. Жумладан, 2500 нафар 16 ёшга тўлган йигит ва қизлар биринчи марта паспорт олишди. Туман-да Ўзбекистон Республикаси фуқаролик паспортини бериш, мuddати тугаганда янгисига алмаштириш ишлари аниқ бел-гиланган режа асосида олиб борилаёт-ганини айтиб ўтиш жоиз.

— Паспорт фуқаронинг муқаддас ҳужжати ҳисоб-ланади, — дейди туман ИИБ паспорт бўлинмаси бош-лиги, майор Мирзақарим Тожиев. — Маҳаллаларда ўтказилаётган учрашувлар, мулоқотларда илк бор пас-порт олаётган ёшларга буни кўп марта такрорлай-миз. Ушбу ҳужжатнинг киши ҳаётидаги ўрни, жа-миятдаги аҳамияти ҳақида атофлича тушунча бериб борилаяпти. Афсуски, ай-рим шахслар паспортга нисбатан эътиборсиз, бе-фарқ муносабатда бўлиша-ди. Яқинда бўлинмага бир фуқаро мурожаат қилди. Қўлидаги амал қилиш мudd-дати ўтиб кетган, варақла-ри йиртилган, доғ тушиб, сурати аранг кўриниб тур-ган паспортни қўлимга олиб жуда ачиниб кетдим. Қўшни давлатдаги қарин-дошникимга тўйга бормоқ-чи бўлганида чегара мас-канида паспортингиз яроқ-сиз, мuddати ўтиб кетган, деб қайтаришибди. Шун-дан кейингина уни алмаш-тириш учун келган. Биз йил бошидан бери 155 та ана шундай яроқсиз холга келиб қолган паспор-тлари янгисига алмашти-риб бердик.

Паспорт тартиботи қо-идаларига амал қилиш зару-рат эканлигини ҳаётнинг ўзи кўрсатаяпти. Шун-и эътиборга олиб, ходимла-римиз профилактика ин-спекторлари ва бошқа соҳа-вий хизматлар вакиллари билан ҳамкорликда «Тоза-лаш – Антитеррор», «Пас-порт-виза», «Спитамен» каби тадбирлар чоғида ту-мандаги ҳар бир хонадон-да яшовчи фуқароларнинг ҳужжатини кўздан кечириб

лаяпти. Ертўла, чордоқлар ёпилганига эътибор қара-тилмоқда.

— Профилактика инсп-екторлари ҳар бир ишда фаол, — дейди Фахриддин ака Собиров қувонч билан. — Ҳар кун эрталаб бажа-риладиган ишларни режа-лаштириб оламиз. Куннинг охирида эса таҳлил қилина-ди. Аксарият тадбирлар баҳамжиҳат ўтказилаяпти. Ҳудуддаги муассаса, таш-килот ва мактабларда про-филактик тадбирлар, турли мавзуларда суҳбатлар уюштирилаётгани туфайли жиноятлар сони қамайиб бормоқда. Маҳаллани обод қилиш, низо чиққан оила-ларни яраштириш, вояга етмаганларни спорт ва хунармандчилик тўғрақла-рига жалб этиш, қўйиники, барча ишларни ҳал қилиш-да улар билан биргаликда де-сам, адашмаган бўламан.

Маҳалла тинч — юрт тинч, дейди доно халқи-миз. Шундай экан, мамла-катимизда бундай аҳил масканлар кўпаяверсиз. Профилактика катта ин-спектори, майор Эрали Бу-ралкиев ҳар кун эрталаб ҳудудни айлана экан, фа-ровон ҳаёт, одамлар юзи-даги хотиржамликни кў-риб, кўнгли тоғдек кўтари-лади. Чунки ана шундай турмуш тарзига унинг ҳам озми-кўпми ҳиссаси қўши-лаяпти.

Самариддин ХАЛИЛОВ.
Тошкент шаҳри.

ТЕМИР ЙЎЛ
БЕКАТЛАРИДА
БЕДОРЛИК

Хизмат кўрсатиш ҳудудида вояга етмаганлар орасида ҳуқуқбузарликлар ва жиноятчи-ликнинг олдини олиш, уларни назоратсиз қолдирилган мак-садидида кенг қамровли ишлар олиб борилаяпти. Ўтган вақт давомида ўтказилган «Даво-мат», «Ойна», «Тозалаш – Анти-террор» тадбирлари ва «Нарко-тик моддаларнинг ёшлар ора-сида тарқалишига қарши кура-шиш» ойлги яхши самара бер-ди. Тадбирлар жараёнида те-мир йўлга яқин жойлашган ўқув муассасалари, корхоналар, ташкилотлар ва маҳаллаларда учрашувлар ташкил этилди.

Олиб борилаётган тартибот ишларига қарамай айрим сал-бий ҳолатлар ҳам аниқланмоқ-да. Жумладан, 132 нафар во-яга етмаганлар бўлинма олиб ке-линиб, 111 нафари ҳуқуқбузар-лик содир этгани аниқланди. Ўн етти нафар ўғил-қиз назоратдан четда қолганликлари учун улар-нинг ота-оналарига нисбатан тегишли чора қўриланди.

Косон туманидаги 59-ўрта мактабнинг 7-синф ўқувчиси Давлат Каромов уйдагилар-нинг руҳсатисиз Самарқанд ви-лоятида яшовчи бобосиникига бормоқчи бўлган. Бу болакай «Қарши – Самарқанд» шаҳар-лараро йўловчи поездидан олиб қолинди. Қамашти тумани-даги Навотий номили маҳаллада яшовчи, 1998 йилда туғилган

Мафтуна Абраева отам уриш-ди, деб ўзбошимчилик қилиб уйдан қочиб кетган. У «Ки-тоб-Қарши» шаҳарлараро поездидида бемақсад Қарши шаҳрига келаётганда ички иш-лар ходимлари томонидан тўхтатилди.

Тармок ИИБ ППХ ва ЖТСГ ходимларининг кеаю кундуз олиб бораётган тинимсиз саъй-ҳаракатлари натижасида қўллаб ҳуқуқбузарликларнинг олди олинмоқда. Шу вақтга қадар гуруҳ томонидан 1044 та ҳуқуқбузарлик аниқланди. Жа-моат жойларида спиртли ичим-лик истеъмол қилган ҳолда юриш, талон-тарожилик, йўловчи-ларни чиптасиз ташитиш, майда безорилик, темир йўл, ҳаво транспорти қоидаларини бузиш ҳолатлари шулар жумласига ки-ради. Яққабог туманида яшовчи Н. А. Яққабог темир йўл бекати-да турган юк вагонидан 412 ки-лограмм цемент ўғирлагани учун ушланиб, туман суди томонидан жарима солинди. Қамашти тумани-да истиқомат қилувчи Б. А. те-мир йўл бекатидан 18 қоп, жами 782 килограмм цемент ўмарди. У ҳам жарима тўлашга мажбур бўлди. Фуқаролар М. Ҳ. ва Б. М. Деҳқонбод бекатидида «Ўзте-мирийўли» ташкилотига қараш-ли трактордан сояряка ўғирлаб қўлга тушишди. Бу «шоввозлар» ҳам туман суди томонидан жа-римага тортилди.

раро йўловчи поездлари қатно-ви йўлга қўйилган бўлиб, улар одамларнинг узогини яқин қил-моқда. Афсуски, ана шу поезд-ларда ҳам қўнунга хилоф хат-ти-ҳаракатлар учрамоқда. Бухо-ролик Т. Тошев «Бухоро-Қарши» шаҳарлараро йўловчи поездидида шахсини тасдиқлов-чи ҳужжатсиз юрганилиги сабаб-ли бўлим қошидаги реабилита-ция этиш марказига жойлашти-рилди.

Дарвоқе, ушбу масканга шу кунгача 198 нафар шахс кел-тирилган бўлса, шуларнинг 175 нафари республикамиз фуқа-роларидир. Улардан 18 нафа-ри масканга иккинчи марта ба-ба тушиши қайд этилган. Яшаш ва иш жойининг тайини бўлма-ган икки нафар шахс ҳуқуқ-тар-тибот идоралари томонидан қидирувда эканлиги маълум бўлди. Тўрт киши вилоят тери-таносил касалликлари диспан-сери, ўн нафар шахс эса ру-хий-асаб касалликлари дис-пансерига даволаниш учун жўнатилди.

Хулоса қилиб айтганда, осойишталик посбонлари бор экан ҳеч бир нуқсоний ҳолат ёки хатти-ҳаракат уларнинг эътиборидан четда қолмайди.

Анвар ЭЛМУРОВО,
капитан.

Соҳибжамол АМИНОВА.
Қашқадарё вилояти.

С. АБДУЛЛАЕВ.
Суратда: майор М. Тожиев фуқарога паспорт топширяпти. Ш. ҚАҲҲОРОВ олган сурат. Тошкент вилояти.

Маърифат дарси

ИНТИЛИШ, ИЗЛАНИШ, ТАШАББУС — ДАВР ТАЛАБИ

Интилиш — бирор мақсад сари олға қараб ҳаракатланиш ёки инсоннинг руҳий ҳамда жисмоний мукамалликка, камолотга қаратилган ҳатти-ҳаракатлари мажмуидир. Инсон борки ҳақиқат интилиб, изланиб яшайди. У табиатан шундай яратилганки, нимагадир эришади ва аини пайтда, эришолмаган жиҳатларига интилади.

Интилиш нафақат бирор шахсни, балки бутун инсониятни юксалиш ва тараққиёт сари етаклайди, катта-катта ютуқларга илҳомлантиради. Бу ҳақда буюк мутафаккир, шoir Алишер Навоий шундай ёзганлар:

Камол эт касбким,
олам уйидин,
Сенга фарз ўлмагай
гамнок чиқмоқ.
Жаҳондин нотамом
ўтмак — биайних,
Эрур ҳаммомдин
нопоқ чиқмоқ.

Яъни бу дунёга келдигини, камолотга интилишни ўзинга касб қил, негаки, дунёга келиб, унда гамгин бўлиб яшаб ўтиш сенга фарз эмас, агар бу жаҳонда камолотга интилмайс, бунини ўзинга касб қилмай, гам-ғуссада яшаб ўтсанг, гўё ҳаммомга кириб, қовинмасдан, покланмасдан чиқиб кетган одамга ўхшайсан, демоқчи. Агар шу фикрни бошқачароқ ифодаласак, инсон ҳар томонлама комил ва етук бўлмаса, у пок инсон бўла олмайд, натижада, ҳаётнинг кўп қийинчиликларига учрайди. Бу гоҳ бугунги кунда, айниқса, муҳим аҳамият касб этади. Чунки етишиб келаётган ёш авлод ҳар томонлама баркамол ва соғлом фикрли бўлиши керак. Шиддат билан ривожланиётган ахборот асри ҳар бир инсондан, аввало, билимли, саводхон ҳамда ўз мустақил фикрига эга, турли ҳужумларга нисбатан ҳушёр, ҳозиржавоб, маънавий таҳдидлардан атрофчи хабардор бўлишни, бунинг учун эса доимий интилиш ва изланишда бўлишни тақозо этади.

Шу жиҳатдан қараганда, комил инсон гоёси азал-азалдан ҳалқимизнинг эзгу орзуси, миллий маънавиятимизнинг ажралмас қисми бўлиб келган.

Абу Наср Форобий, Абу Райҳон Беруний, Абу Али ибн Сино каби алло-маларимизнинг инсон камолоти ҳақидаги фикрлари ҳақиқат тараққиёт учун янги имкониятлар яратишга қаратилганлиги билан ҳам алоҳида қадри. Жумладан, Абу Наср Форобий ўзининг «**Фозил одамлар шахри**» асарига фозил одам фазилатлари ҳақида фикр юритар экан, шахснинг маънавий камолотини адолатли жамият қуришнинг асосий шарти деб ҳисоблайди ва комиллик сифатларини — меҳр-муруват, адолат, тўғрилиқ, виждон, ор-номус, ирода, тадбиркорлик, матонат сингари инсоний фазилатларнинг бирлигида кўради. У яхши ҳулқ-атвор ҳамда ақл кучи бирикканда инсоний фазилатларнинг юзага келишини баён қилади.

Шу ўринда таъкидлаш жоизки, интилиш тушунчасини биз юқорида бирор мақсад сари олға қараб ҳаракатланиш, деб баҳоладик. Демак, интилиш ана шу мақсаднинг қандай қўйилиши-

га ҳам боғлиқ. Агар мақсад бузғунчи, яъни ёмонликка қаратилган бўлса, у ҳолда интилиш ҳам салбий аҳамият касб этади, яъни инсонни ёмонликлар сари бошлайди. Афсуски, кишилар орасида ғарзли ният билан интилу-чилар ҳам топилади. Бундай қимсалар табиат ва жамият, қолаверса, бутун инсоният учун хатарлидир. Улардан доимо огоҳ бўлишимиз керак.

Изланиш, интилиш ва ташаббускорлик тушунчалари ўзаро боғлиқ бўлиб, бири иккинчисисиз рўйбга чиқа олмайди. Интилувчан киши изланувчан ва ташаббускор ҳам бўлиши керак. Фақат интилишнинг ўзига инсоннинг бирор улкан мақсад сари етак-лай олмайди.

Ҳалқ мақолларида интилиш хусусида «**Интиланга толе — ёр**» дейилса, изланиш хусусида «**Бешикдан то қабргача илим иста**» дейилган.

Демак, изланиш даставвал илим ўрганишдан бошланиши керак. Илм ўрганиш эса одам эсини таниганидан бошлаб токи ўлгунча давом эттириладиган жараёндир. Чунки дунё — ҳар дақиқа узлуксиз ўзгариш ва ривожланишда. Инсон тафаккури ҳам у билан биргаликда ривожланиши даркор. Дунёни англаш уни ўрганиш ва билишдан бошланади. Илмсиз одам — гўё мевасиз даракт. Атрофимизни ўраб турган олам турли сир-синоатлар ва

илму ҳадислардан иборат. Одам ҳаётда ўз ўрнини топиши учун дунёнинг ана шу сир-синоатларини яхши билиши лозим. Бу ҳақда сўз мулкининг султо-ни Алишер Навоий шундай дейди:

Ки ҳар ишники қилди
одамизод,
Тафаккур бирла билди
одамизод.

Яъни одамзоднинг ҳар бир ҳатти-ҳаракати тафаккур билан рўйбга чиқади. Оддий зарралардан тортиб, токи улкан қонинот сирларигача инсон билим ва тафаккур орқали билиб олади. Қадимги эртақлардаги «Учар от», «Учар гилам»лар ҳақидаги фикрлар ҳозирги кундаги самолёт ва вертолётларни кашф этиш борасидаги кишиларнинг илк орзу-хаёллари ёки бошқачароқ айтсак, изланишлари эди. Шундай экан, изланиш — бу дунёни билиш, яратувчанлик демакдир.

Мафқуравий жараёнлар мисли кўрилмаган даражада глобаллашиб, ахборот тарқатиш бутун ер юзини кам-раб олаётган бугунги кунда, билим, та-факкур ва изланиш ҳар қачонгидан ҳам муҳимроқ аҳамият касб этмоқда. Ин-тернет тизимининг вужудга келиши ва у орқали ахборот-коммуникатив жа-раёнинг тезлашиб бораётгани инсо-нияга ғоявий таъсир ўтказиш қўламини янада кенгайтирмоқда. Интернет — инсониятнинг муҳим ютуғи бўлиб, ҳаётимизда қатор имкониятлар ҳам яратди, бунинг инкор этолмаймиз, албатта. Бироқ кучли мафқуравий таъсир кўрсатиш воситаси бўлган ушбу мўъжиза жиддий муаммоларни ҳам келтириб чиқараётган ҳеч кимга сир эмас.

«**Ургичак тўри**» деб ном олган ин-тернет тармоғи, аввало, ёшларнинг он-гини эгаллашга йўналтирилган бўлиб, охнараб сингари уларни ўзига ром этаётди. «Оммавий маданият» деб қаралаётган маъсур иллат, тезкор ах-борот ҳужури сифатида ҳалқимизнинг маънавий ҳазинаси бўлган фазилатла-римизга таъвоуз қилиб, кўп минг йил-лик миллий қадриятларимизга путур етказмоқда.

Юқорида саналганлар ҳар биримиз-дан ҳаётга тобора теранроқ кўз билан

қараш, кириб келаётган ахборотларни тўғридан тўғри эмас, балки уни тафак-кур таҳлилидан ўтказиб, зарарсизлан-тириб, сўнгра фойдалани, самарали жи-ҳатларини олишти тақозо этади. Бунинг учун эса ҳар бир инсон изла-нувчан бўлиши лозим.

Агарда изланиш тушунчасини аниқ-роқ ифодаласак, ҳозирги кунда илим-фан, маънавият ва маданият, умуман, ҳаётнинг барча соҳаларида қўлга кири-тилаётган ютуқлар, амалга оширилаёт-ган ислохотлар ва иштирол инсоният-илимий-иқтисодий изланишларининг нати-жасидир. Демак, ҳаётнинг ўзи ҳар би-римизни интилувчан ва изланувчан бўлишга чорлайди.

Ташаббус — бирор мақсадга йўналтирилган, инсон фаолияти би-лан боғлиқ амалий ҳатти-ҳаракат. Шиддат билан ривожланиб бораётган ҳозирги дунёнинг ўзи ҳар бир инсон-дан ташаббускорликни талаб этади. Агар одамзод тинимсиз интилишда ва изланишда бўлса-ю, лекин унда та-шаббускорлик етишмаса, у ҳолда мақсадга эришиш қийин.

Яқин тарихимизда ота-боболари-мизнинг ташаббуси билан Катта Фар-ғона, Аму-занг каналларининг ҳашар йўли билан қазиб битказилгани ёки бўлмаса уруш йилларида болалари-мизнинг юзлаб етим болаларни тар-

биялаб, қийинтириб, уларга бошпана бериб, ош-нон улашганини ҳалқимиз-нинг ўзига хос ташаббускорлик макта-би дейиш мумкин.

Айниқса, етишиб келаётган ёш ав-лод янада интилувчан, изланувчан ва та-шаббускор бўлишлари лозим. Бу бора-да Президентимиз Ислам Каримов та-шаббуслари билан амалга оширилаёт-ган қатор жаҳоншумул ишлар барчамиз учун юксак намунадир.

Жумладан, дунё харитасидан Ўзе-кстон мамлакатининг мустақил, демок-ратик суверен давлат сифатида жой олиши, Ўзбек тилига Давлат тили мақо-римининг берилиши, Ўзбекистоннинг ўз валютасига, пул бирлигига эга бўлиши, БМТга аъзо бўлиши, Миллий армиями-знинг, миллий ғоя ва миллий қадриятла-римизнинг қарор топиши, каттагон қур-бонлари бўлган минглаб ота-боболари-мизнинг қадр-қиммати ўз ўрнига қўйи-лиши, муборак қадамжоларнинг қайта тикланиши ва обод этилиши, мамлака-тимизда иқтисодий-иқтисодий соҳалар-да олиб борилаётган, инсон ва унинг порлоқ келжага қаратилган энг муҳим ислохотлар Юртбошимиз ташаббусла-ри билан амалга оширилди.

Шунингдек, бугунги кунда мамлака-тимизда тадбиркорликни ривожланти-риш, ишбилармонларни ҳар томонла-ма қўллаб-қувватлашга алоҳида эъти-

бор қаратилаётганлиги боис, эл-юрт-га нафи тегаётган ташаббускор, изла-нувчан кишиларнинг сафи кенгайиб бормоқда. Айниқса, Ўзбек хотин-қиз-ларининг эркаклар билан тенг туриб, ҳаётимизнинг барча жабҳаларида ўз иқтидорларини намоиш қилаётгани ҳаммамизни қувонтиради. Биргина

«**Тадбиркор аёллар**» уюшмаси томо-нидан хотин-қизлар ўртасида амалга оширилаётган ишлар эвазига қанча-дан қанча ёшлар иш билан таъминла-ниб, аҳолининг турмуш-тарзи кун сайин юксалмоқда. Хусусий тадбиркорлари-мизнинг меҳнатлари тўғрисида аҳолини озиқ-овқат, кийим-кечак ва дори-дар-монлар билан таъминлаш, беморларни даволаш ҳамда спорт-соғломлаштириш ишлари янада ривож топапти.

«**Хунар, ҳунардан унор**», «**Йигит-га етмиш хунар ҳам оз**» деб ҳалқи-мизда бежиз айтилмаган. Ҳозирги кун-да ўсиб келаётган йигит-қизларимиз-га таълим-тарбия бериш билан бир қаторда айтилган бирор касб-ҳунар эга-си қилиб етиштиришга яна ҳам кўпроқ эътибор қаратилмоқда. Натижада, за-вод-фабрикаларда, саноат корхонала-рида, ишлаб чиқариш тармоқларида ёшларимиз ўз меҳнатлари билан фаол иштирок этмоқда.

Мамлакатимизда йирик саноат кор-хоналари, маънавият ва маърифат ўчоғи бўлган қўллаб замонавий илм максадалари, савдо ва маъшиий хизмат кўрсатиш шохобчалари, анги типдаги замонавий уй-жойларнинг қад кўта-раётгани юқорида зикр этилган ташаб-бускор ҳалқимизнинг фидойи меҳнат-лари билан амалга оширилди, десак асло мубо-лага бўлмайди.

Хуллас, келажак авлодларга овоз ва обод Ватан қолдириш, унинг порлоқ истиқболни таъминлаш йўлида ҳар биримизга интилиш, тинимсиз изла-ниш, бунёдкорлик ва ташаббускорлик ҳақида ёр бўлсин.

Баҳодир СУЮНОВ,
философия фанлари номзоди.

Отабек АЗИМОВ,
Республика Маънавият тарғибот маркази етакчи мутахассиси.

«Баркамол авлод — юрт келажаги» танловига

Хуқуқбузарликларнинг олди-ни олиш бўлими бошлиғи, ка-питан Асрор Олимов хизмат хо-насида профилактика инспек-торларига топишириқ бераётган экан.

— Келаверинг, Феруза опа, — деди у эшикни тақиллаб очган вояга етмаганлар орасида хуқуқбузарликларнинг олдини олиш гуруҳи инспекторига. — Со-саломат юрибсизми, ҳудуд тинч, осойиштами?

— Ҳаммаси жойида, ўртоқ бошлиқ, — деди майор Феруза Содикова ва ҳодимлар билан саломлашиб, бўш стуллардан бирига ўтирди.

Бошлиқ профилактика ин-спекторларига жавоб бериб юборган, унга юзланди.

— Нотинч оилалардаги про-филактик тадбирлар бўйича тайёрлаган ҳисоботингиз билан танишиб чиқдим. Ножўя хатти-ҳаракатлари билан фарздан тарбиясига салбий таъсир кўрсатаётган ота-оналар билан анча ишлар қилганингиз кўри-ниб турибди. Аммо мени бошқ нарса ташвишга соляпти.

— Ҳўш, нима экан у, диққат билан эшитаман.

— Қўшни тумандаги қишлоқ-лардан бирида янчилик воқеа рўй берган, — деди Асрор Олимов жиддийлашиб. — Учинчи синф-да ўқийдиган қизалоқни бир кимса жўхоризор ичига олиб кириб, номусига теккан. У одам-лардан ёрдам сураб бақирган шекилли калтаклаб, бир нечта жойига тин жароҳати етказган. Бу ҳам етмаганча, бошини ариқдаги сувга тикиб, жон та-салим қилгунча ушлаб турган. Га-злам икки ишлар ҳодимлари томонидан қўлга олиниб текши-рилганда наша чекиб олгани аниқланган.

— Шурлик қизалоқнинг ота-онаси бундан баҳал топган кан-дай аҳолга тушишди экан, — деди Феруза Содикова ачинаб. — Бундай қисмати киши душ-манига ҳам раво кўрмайди.

— Тўғри айтасиз, — деди ка-питан Асрор Олимов унинг га-пини маъқуллаб. — Энди бундай қилсак, ўртоқ майор. Маъмурий ҳудуддаги маҳалла, мактаб ва болалар боғчаларига бориб, ҳушёрликни ошириш ҳақида суҳбат ўтказсангиз. Бу ишга ма-ҳалла оқсоқоли, диний масла-хатчи, яраштириш комиссияси аъзоларини ҳам жалб қилсангиз яхши бўларди. Мен профилакти-ка инспекторларига керакли кўрсатмалар бердим. Мактаб-

дан уйига қайтаётган болалар, айниқса, қизлар хилват жойлар-дан имкон қадар ёлғиз ўтмас-лиги керак. Ана шундай ўқувчи-ларни аниқлаб, уларнинг ота-оналари билан ҳам суҳбатла-шинг.

— Ҳўл бўлади.

Феруза Содикова бошлиқ билан хайлашиб чиққан шу кун-нинг ўзида иккита болалар боғ-часи ва битта мактабда вояга етмаганлар орасида хуқуқбу-зарликларнинг олдини олиш ҳамда огоҳликка даъват этувчи давра суҳбати уюштирди.

— Ўқувчиларнинг давомати қандай? — сўради у мактаб ди-ректоридан тибридан сўнг.

— Чакки эмас, Феруза Мав-лоновна. Тўртинчи синфдаги бир қизимиз кўп дарс қолдира-япти. Унинг онаси анчадан бери ботоб, тўшакка михланиб қол-ган. Еттинчи синфдаги Одил Эгамбердиев сизнинг аралашу-вингиздан кейин тузалиш йўли-га кирди. Бизни саккизинчи синфдаги Даврон Маҳаматбе-ков ҳамон қийналяпти. Баъзи пайтлар дарсга сурункали кел-май қолади.

— У «Давомат» тадбири пай-тида ушланганда бошқа саёк юрмайман, деб сўз берган эди-ку. Синф раҳбари уйига борма-димми?

— Бориб отаси билан гаплаш-ди. «Ўғлим қаердалигини бил-майман, билишни ҳам истамай-ман», деб кўрс муомала қилиб-ди. Уни ўзингиз ҳам яхши била-сиз, топганини ичди. Даврон иқтидорли бола, шахмат ишқи-бози, мактаб чемпиони бўлган. Бошқа болалар компьютерхона-га бориб кино томоша қилса, у грассеистерлар уйиған шахм-мат партияларини ўрганади. Аммо дарсга тез-тез келмай қолаётгани чакки бўлаяпти. Мана, бугун ҳам синфда йўқ.

— У «Давомат» тадбири пай-тида ушланганда бошқа саёк юрмайман, деб сўз берган эди-ку. Синф раҳбари уйига борма-димми?

— Бориб отаси билан гаплаш-ди. «Ўғлим қаердалигини бил-майман, билишни ҳам истамай-ман», деб кўрс муомала қилиб-ди. Уни ўзингиз ҳам яхши била-сиз, топганини ичди. Даврон иқтидорли бола, шахмат ишқи-бози, мактаб чемпиони бўлган. Бошқа болалар компьютерхона-га бориб кино томоша қилса, у грассеистерлар уйиған шахм-мат партияларини ўрганади. Аммо дарсга тез-тез келмай қолаётгани чакки бўлаяпти. Мана, бугун ҳам синфда йўқ.

Бир тенгдоши Давронни шахар-даги автотураргоҳда кўрганини айтди.

— Уни излаб топиб суҳбатла-шаман.

Бир деҳқон даласига жўхори дони қадади. У аини ҳосилга кирган пайтда гала-гала чумчу-лар учиб келиб, эрук камзулини ёғочга қийғазиб, жўхоризорнинг ўртасига қўриқчи қилиб қўйди. Орадан бир қанча вақт ўтди. Бир кун жўхоризорни айланиб юр-ган деҳқон қўриқчининг олдида чикчи қолди. Шунда аллақандай қушчаларнинг овози қулоғига

идорасига янги ишга келган чоғлари устози, вояга етмаганлар орасида хуқуқбузарликларнинг олдини олиш гуруҳи катта инспектори, майор Антонина Завякина айтиб берган бу ибратли воқеани ҳамон эслаб туради.

— Хийласи ўтмаган деҳқон қандай йўл тутибди? — деб са-вол берганди ушанда Феруза. — У алданганини билса-да, мийиғида қулганча палапонлар-ни авайлаб, бир четга олиб қўйибди. Шу йили деҳқон ҳар қачонгидан ҳам мўл ҳосил етиш-тирибди. Қайсидир китобда ўқиганим бу хикояни сенга бе-жиз келтирмадим. Биз ҳам кўча-қуйда қаровсиз юрган, қалби ўқик болаларга худди деҳқон-дек меҳр-муруват кўрсатсак кам бўлмайми. Шунда ҳаётдан

ўз ўринларини топиб олишлари осонлашади.

Феруза Антонина Завякина-нинг ана шу насихатини дилига жо қилган ҳолда иш тутди. Ҳудуддаги айрим нотинч оила-ларда профилактик ишлар олиб бориш асносида у айтган сўзлар нечоғли ўринли эканлигини ан-глаб етди. Фарзанд — умр гулто-лаки, хонадон шамчирроғи, деб бежиз айтишмайди. Ферузанинг ўғилларидан қисби Жўравой ака ҳам, умр йўлдоши Елена ҳам ич-киликка муккасидан кетганди. Уйдан жанжал аримасди. Икки-си наркологи диспансерда да-воланса-да, тузалиш йўлига

ОСТОНА
ЖУМБОҚЛАРИ
(Ҳикоя)

ўзларини ўтга ҳам, чўққа ҳам уришди. Феруза битта фар-зандни парваршилаб, вояга ет-казиш учун қанча меҳнат сарф-лаш лозимлиги ҳақида йўлар экан, катталарнинг айби билан ана шундай ғамхўрликдан мосу-во бўлган айрим болаларнинг аччиқ қисматиға ич-ичидан ачи-нади, уларни қўллаб-қувватлаш-га интилади.

Феруза Содикованинг ички ишлар тизимиға ишга келиши-га бир воқеа сабаб бўлган. Ас-лида у университетни имтиёз-ли диплом билан тамомлаб, ил-мий иш қилиш мақсадида до-рилфунунинг тарих кафедре-сида ишлаётган эди. Бир кун илмгоҳга салобатли гавдасига хизмат қийми ва генераллик поғони ярашган вилоят ички ишлар бошқармаси бошлиғи таширф бурди. У ёшлар ўрта-сида жиноятчиликнинг олдини олиш бўйича шу даражада та-сирли маъруза ўқидики, йигил-ганларни ўзига ром қилди, қўйди. Нотиникнинг мантқиқи фикрлари, теран мулоҳазалари-дан таъсирланган Феруза ва унинг дугонасида осойишталик посбони бўлиш истаги тугилди.

Феруза шу соҳани танлаб янгилишганини ҳаётнинг ўзи тасдиқлади. Чунки у вояга ет-маганлар орасида жамиятга кўпроқ фойдаси тегишини ҳис қилди. Ўз ҳулқ-атвори, ҳаётда

қирмади. Уларнинг фарзанди Учқун мактабга бормаи, бозор-да арава торга бошлади. Феру-за уни дарсга жалб қилиш учун биринчи галда оиладаги муҳит-ни яхшилашга киришди. Жўра-вой акани уй-жойларга комму-нал хизмат кўрсатиш ширкати-га чилангар қилиб ишга жойла-ди. Бир-икки ичиб келиб, нозо чикарган эди, яраштириш ко-миссияси йиғилишида роса деиз қилишди. У тузалишга сўз бериб, вадасининг устидан чиқди. Феруза Еленанинг бир ташкилотга фаррош бўлиб жой-лаштиришга ёрдам берди. Шу та-риқа оиладаги аҳоли яхшила-ниб, Учқун дарс қолдирмайдиган бўлди.

Чинобод кўчасидаги Нодира

кўрсатиб. — Мана, эримнинг ўлим қорози ҳам бор. Биз бе-чораларга садақа беринг, ях-шилар.

Аёлнинг олдида целлофан халтани очганча йўловчиларга маънос тикилиб бораётган ўсмир Эргаш қосибга таниш кўринди. Уни қаерда кўрган эди-я.

— Сен чорбоғлик Аҳмаджон дурдоднинг ўғлисан, шундай-ми? — савол берди у бола ол-дидан ўзгарибди. — Бу аёл нега ўғлим деб ёлғон гапираяпти. Ахир сенинг онанг оламдан ўтган-ку.

Ўсмир нима дейишини бил-май, ундан кўзларини олиб қочди.

— Қани бу ёққа юр-чи, — деди Эргаш қосиб боланинг қўлидан ушлаб ва бира автобусдан туш-ди. — Энди гап бундай, болом.

Инспектор Феруза Содикова сени шогирдликка олишимни илтимос қилган эди. Нима дей-сан, розимсан? Пойафзални таъмирлаш унча қийин иш эмас. Тезда ўрганиб оласан.

— Сиз нима десангиз шу, амаки, — деди Даврон ийманиб. — Фақат бу ерда кўрганингиз Феруза опага айтманг. Отам пул топиб кел, деб уйдан ҳайдаб чи-қаргани учун тиланчиларга қўшилиб қолдим.

— Агар астойдил ҳаракат қил-санг ҳадемай қўлингга пул ту-шади. Шунда дарсларни ҳам қолдирмайсан.

Эртасига Даврон маҳалла гу-заридида этикдўзлик устакона-сида борди. У жуда тиришқоқ ва ўқувли шогирд чиқиб қолди. Бир ҳафтанинг ўзида таъмирлаш би-лан боғлиқ майда-чўйда ишлар-ни ўрганиб олди. Пешингача мактабга бориб келади, кейин устатга қарашди. Бу орада ма-йор Феруза Содикова келиб, Давронни милиция таянч пунк-ти қосидаги шахмат-шашка тўғрисида ёздириб қўйди. Икки ойлардан сўнг уста болага мус-тақил иш топишга бошлади.

Бир кун ярим тунда Эргаш қосибнинг дарвозаси қаттиқ қи-чилибди. Бориб очса останада Даврон турибди.

— Амаки, отам ғирт маст, пул бөрмасанг ўлдираман, деб қўлида личоқ билан қўвлаб ке-ляпти, — деди у қўрққанидан дағ-дағ калтираб.

— Қани кир уйга, — деди ко-сиб атрофга аланглаб.

Шу кундан Даврон бу хона-донда тез-тез тунаб қоладиган бўлди. Эргаш қосиб миришкор, одамга меҳрибон, камсуқум шу

бола ўз ўғли бўлишини жуда хоҳларди. Чунки ёлғиз фарзан-ди Сафар нима қилиб бераяп-ти, ахир. Бир қанча жойга ишга олиб кириб қўйди, бироқ ёлчи-тиб ишламади. Бозорда эски-туски нарсаларни сотиб кун кўради. Хотини билан ажраш-гандан сўнг ичкиликка ружу қўйди. Отрафиди доим уч-тўрт нафар беаза уфалтлари йўрт-лашади. Уйга, ота-онасига уму-ман меҳри йўқ. Пул тополмай қолса хонадондаги буюмларни ўғирлаб сотишдан ҳам тайма-йди. Унга гапирмаган гапи, қил-маган насихати қолмади.

Қосиб устаконда шуларни ўйлаб ўтирган эди майор Фе-руза Содикова келиб қолди.

— Ҳорманг, уста, — деди у Эр-гаш ака билан сурашар экан. — Хонадондагилар тинчми? Дав-рон қалай?

— Ҳаракати чакки эмас. Ҳали замон мактабдан келиб қолади.

— Унинг отаси иккимизнинг устимиздан шахар ички ишлар бошқармасига шикоят қилибди. Гуё сиз болани эксплуатация қилиб, пул ишлаётган эмишсиз. Мен эса бунга шароит яратиб берибман. Хуллас,

ИСТИҚЛОЛ ВА ИСТИҚБОЛ

(Давоми.
Бошланиши ўтган сонда).

Муваффақиятидан ҳамма хурсанд бўлди. Қариндошлар, ёру биродар, яқин дўстларим табриклашди. Маҳаллага ош бердик. Дўстларимга алоҳида ҳурмат кўрсатдим. Ишимга ҳам анча қўниқиб қолдим. Оруларим рўбидидаги фаолиятим

қизгин кеча бошлади. Ҳар кун ишга барвақт бориб, кечроқ қайтаман, чунки касбиимни севаман. Ишга чақоқлик фаолиятимнинг бошиданок ўзини кўрсатаётганиди.

Иш вақти тугаб уйга кетишим мумкин бўлган-да, хонамда муҳим бир ҳужжатни яқини етказиб қўйиш мақсадида ўтирганимда уяли телефоним хиринглаб қолди. Одатда бу пайтда онажоним хавотир олиб қўнғирқот қиларди. Қарасам, синфдошим Маъмур экан.

— Лаббай, дўстим!

— Ассалому алайкум, ўртоқ бошлик, бормисиз?
— Ҳа, Маъмуржон, яхшимисан дўстим?
— Ўзимиз кўнғироқ қилмасак, йўқлаямизми?!.. Қаердасиз, Сардорбой?
— Ҳозир ишданам, Маъмур!
— Хуллас, гап бундоқ! Синфдошлар билан чойхонада ўтиргандик, ош пишай деб қолди. Етиб келишимга сузамиз!

— Дўстим, икки кун олдин бизникида ўтиргандик-ку! Шартмикан боришим? Ишданам...

— Иш-иш деб, бизни унутиб юбораркансан-да?! Болалар хафа бўламиз дейишяпти, келмасанг. Мансабга кўтарилиб, бизни унутворибди, деб ўйлашди. Бугун туғилган куним-лигиним унутворибсан!

— Уэр, дўстим ёдимдан кўтарилибди, бораман!

Жўрабонимиз Маъмур ўзи шунақа, келмагунингча қўймайди. Илож тополмагач, ишларимни йиғиштирдим-да, хизмат кўилимда тўғри чойхонага бордим. Йўл-йўлакай дўстимга соғва ҳам олдим. Мақсад бироз улар билан ўтириб, барвақтроқ уйга кетиш эди.

— Ия, ия! Келинг, келинг, коман-дир! — дея қўтиб олди жўрабоним кучок очиб. Даврадагиларнинг деярли барчаси сархуш эди.

— Сузаверинг ошни, ака! Мартабали меҳмонимиз келди! — деди Маъмур чойхоначига ишора қилиб.

— Энди, Сардорбой, бир иш қила-миз! — дея Жўрабоним унга қадаҳ узатди. — Мана шуни олмасанг, дўстлигимиз ҳақи хафа бўламан! Ичмаслигини биламан, аммо боя йиғилгиларга мактабни кўюдим, Сардор мен билан бугун албатта ичади,

деб. Бунинг алоҳида сабаби ҳам бор: бугун туғилган куним!

Даврадаги бошқа йиғилар ҳам бир овоздан ғала-ғовур қилишди. «Олақол, Сардор!», «Ол энди, Сарик!», «Битта олсанг, ҳеч нарса қилмайди» қўлими қайтарма.

— Бир дақиқа!

МЕН ОФИЦЕРМАН

(бади)

Жимлик чўқди. Маъмурнинг қўлидаги қадаҳни олиб шарбат солинган стакан билан алиштирдим.

— Маъмуржон! Аввало, туғилган кунинг билан чин дилдан табриклайман, яхши тилаклар ҳамроҳинг бўлсин! Мана бунисига узр, — дея қадаҳни бир қўлим билан ёпиб, шарбат тула стаканни қўлга олдим.

— Йўқ! Бунақаси кетмайди! Ол ануни, Сардор, эрхаксан-ку!

Маъмурнинг охириги сўзлари қаттиқ теккан бўлса-да, чидадим.

— Кўй, дўстим, яхши кунларда асабуззарлик бўлмасин, ярашмайди.

— Нима энди, ҳурматим йўқми?!

— Азалдан ичкиликка ҳўшим йўқлигини биласиз. Қолаверса, ҳўрмат арок билан ўлчанганда, барча арок-хўрлар ҳўрматли зот бўлиб кетарди.

— Ниманга ақллилик қилаясанг?! Бир оддий бола эдинг-ку, доно бўп қолибсан! Форманг нима, ўзинг ким?

Кимсан ўзинг? Айт, кимсан? — қизишиб ҳақорат қилди Маъмур бақириб. Ўзимни қўлга олиб, индамай чойхонадан чиқиб кетдим.

Даврадагилардан баъзилари мени

тушунди, айримлари эса ҳаракатимни оқламади. Қайфиятим бузилган ҳолда уйга қайтдим. Йўл бўйлаб борарканман, Маъмурнинг сўзлари қўлогим остида жаранглади: «Кимсан ўзинг? Айт, кимсан?» Бунга жавоб тайёр эди: мен — офицерман! Ҳа, офицер!..

Ички ишлар бошқармасининг тергов бўлимида терговчи лавозимида фаолият олиб бориш барбараида жуда кўп воқеаларга гувоҳ бўлдим. Биланларимни қонун-қонда ва мавжуд низомиларга таянган ҳолда ўз қўлим билан, билмаганларимни устоз-мураббийлар кўмағида бажариб бордим. Бўлим мен учун қисқа фурсатда катта мактаб вазифасини ўтади.

Қонун бузилиш ҳолатлари юзасидан турли хилдаги жиноятчилар билан суҳбатлашиб, уларни сўроқ қилиб, ҳақиқатни юзага чиқариш ва низо, адолатли айблов ҳулосасини судга тақдим этишни бурчим, ҳолис вази-фам, деб билдим.

Шундай жиноятчилар ҳам бўлар-канки, уларни жамиятдан сиқиб чиқариб, ўз вақтида жазоланмаса, палла ёзиб кетаверар экан. Бу тоифалар жамиятдаги соғлом муҳитни заҳарлаши, ноҳушлик келтириши аниқ. Шўлардан баъзилари ҳам уради.

1983 йилда туғилган Шўхрат Сагдиев исмли шахсни тергов қилиш зиммаларга оқлатилди. У узоқ вақт героин олди-сотдиси билан шўғул-

ланиб, ички ишлар идоралари ходим-ларига чап бериб юрган. Қўза куниде сингани каби у катта миқдордаги қораториин пуллаётган пайтда тез-кор ходимлар томонидан ашёвий да-лиллар билан қўлга олинади. Бундан ташқари, шахсий автомашинаси хо-лислар иштирокида текширилганида

яна бир килограммдан ортиқ опий ги-ёҳвандлик воситаси ва йирик миқ-дордаги АҚШ доллари, шўнингдек, бир қанча тилла тақинчоқлар топилади. Жиноятчи аниқ, гу-воҳлар ҳам, ашёвий далиллар ҳам етарли. Аммо айбдор тергов жараёнида ҳеч нарсани билмаслигини айтиб, са-волларга жавоб беришдан бош тортарди. У ниманидир кўтаётгани аниқ эди. Лекин нимани?... Эртаси кўни у кў-таётган нажоткор менга рўпара бўлди: элликлардан ошган, барваста киши иш-дан кейин ўн дақиқа вақ-тимни олишини айтиб, гап-лашиб олишимизни илти-мос қилди. Инсонийлик юзасидан рози бўлдим.

Ишхонадан чиқшимини ҳамо-но у «Мерседес» машинасига ўтиришга ундади. Шаҳарнинг энг кўркем ресторанидан бирига бордик. Аввалдан тайёрлаб қўйил-ган алоҳида хонага кириб ўтирдик. Аввалига унинг мақсадига қўчиши қўйин бўлди. Кейин эса билдимки,

у Шўхрат Сагдиевнинг отаси экан. — Энди, ука, ўғилтой бир ёшлик қилибди. Бизнес қиламан, деган-да, ўзича. Билмай қолибман, ўзи унга нима етишмайди, билмайман. Уйлаб қўйиб ҳам тинчимадим. Ўзи ёмон бо-ламас, назаримда ёмон одамларга қўшилиб қолган қўринади. Хуллас, ўзингиздан қолар гап йўқ, шу бола-ни қўллаб юборсангиз. Ёш умри ха-зон бўлмасин, битта битта ўғлим бор ўзи.

— Ака, буни ёшлик деб бўлмайди. Ўғлингиз йирик жиноят содир этган. Маълумотларга қўра, у қўлдан бери бу иш билан шўғулланаркан, нахот-ки хабарингиз бўлмаса? — дедим унинг сўзларига жа-вобан.

— Ҳа энди, бўлар иш бўлди. Илож-сиз нарсанинг ўзи йўқ-ку! Ёрдамла-ниб юборсангиз қўяматли ака-ука бўлиб қоламиз, қўлим қўйга ета-ди, ука. Харажатида қочган номард,

оғзингизга сиққанча айтиверинг, тортинманг.

Унинг лоқайдлик билан бамайли-хотир айтаётган гаплари ич-этимни тирнаб юборди. Дарду дўнеси пул-дан иборат бу ота ўз ўғлининг тақ-дири устида қайғуряпти, лекин бош-қаларни ҳам ўйлаганда ўғлининг бун-дай нопок ишига қараб турармиди? Бу кимса билан суҳбатлашибга рози бўлиб бекор қилганимни англадим.

— Булмаган гапни қўйсангиз-чи, айтинг, қанча берай, эллик минг, юз минг, икки юз минг, айтиверинг, тор-тинманг, ҳаммасига тайёрман...

Унинг муомаласи гапимга теғди. Гўёки ўзимни сотиб олиш мумкин бўлган бир буюмдек ҳис қилдим.

— Аслида алоқасиз фарзандлар учун сиз каби оталарни жазолаш керак, — дедим шадд билан ўрнимдан туриб.

— Менга қара аҳмоқ, — хириллади ортимдан ҳалиги киши. — Истасам бир кунда йўқ қилиб юбораман. Из-затини билмаган одам экансан, нега бунча катта кетасан, кимсан ўзинг, ниманга бунчалик ишонаялсан?

Қўларим мушт бўлиб туғилиб, ортага ўғрилдим. У томон икки қадам ташлаб, столга муштимни тирадим. — Сенга ўшагиларнинг қўлидан ҳар нарса келишини биламан, ҳаром-ни ҳам, гуноҳни ҳам билмайсанлар. Лекин мен адолат ҳимоячисиман, ўзимга ва қўнунларга ишонаман. Кимлигимга келсак, сен каби тузал-мас касалларни жамиятдан юлқиб ташловчи ОФИЦЕРМАН!

... Тергов-суриштирув ишларида айбланувчи Шўхрат Сагдиев бир неча ҳамотвоқлари ва отасининг кўмағи-да қоратори олди-сотдиси билан шўғуллангани аниқланди. Сўнг одил суд ўз ҳукмини айтди...

Алишер ИСОМИДДИНОВ.

Спорт Спорт Спорт Спорт Спорт Спорт Спорт Спорт Спорт Спорт Спорт

Пойтахтимизда бўлиб ўтаётган яна бир футбол байрами — ўсмирлар ўртасидаги Осиё чемпионати ўз ниҳоясига етмоқда. Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси чорак финал учрашувда Сурия футболчиларини 2:1 ҳисобида енгиб, жаҳон чемпионати йўлланмасини қўлга киритди.

«Пахтакор» марказий стадионида ўтказилган учрашув сурияликлар учун осон бўлмади аниқ эди. Чунки гуруҳ баҳслари-нинг сўнгги турида Тожикистон ўсмирлар терма жамоасини йи-рик ҳисобда мағлубиятга учрат-ган вакилларимиз ўйинни кўта-ринки руҳда бошлашди. Ўйиннинг 36-дақиқасида футболчиларимиз томонидан тезкор комбинация уюштирилиб, терма жамоа сар-дори Аббосхон Махситалиев ҳисобни очди.

Иккинчи бўлимини вакиллари-

ТАБРИКЛАЙМИЗ!

Бухоро вилояти ИИБ Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва юридик таъминлаш бўлимидаги бошлиги, подполковник ҲАКИМ ҲАМРАЕВНИ таваллуд айёми билан самимий табриклаймиз. Ҳамкасбимизга узоқ ва мазмунли умр, мустаҳкам соғлиқ, оила-вий хотиржамлик тилаймиз. Шарафли хизматларида муваффа-қиятлар ёр бўлсин. Хонадонидан доим файзу барака аримасин.

Республика ИИБ ИХҚҲ ва ЮТБ раҳбарияти ҳамда шахсий таркиби.

ЎСМИРЛАРИМИЗ ФИНАЛДА

ни билан Жаҳон чемпионати йўлланмаси учун беллашганда биринчи бўлиб гол уришган бўлишса-да, кейин ўз дарвоза-ларидан иккита түп ўтказиб юбо-риб, мағлубият аламини тотий-ганди.

Йўқ, ўйиннинг 83-дақиқасида бу хавотирга ўрин қолмади. Футболчимиз Равшан Ҳайдаров ўнг

сикада ўтказилган Жаҳон чем-пионатида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди.

Ярим финалда Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси Австра-лия ёш чарм түп усталари билан кўч синашди. Учрашув вакиллари-миз фаолияти остида бошлади. Футболчиларимиз имкон бўлди дегунча рақиб дарвозаси томон зарба беришга интилдилар. Ана шундай ҳуқуқлардан бирида ме-монлар ўз жарима майдончалари олдида қоридани бузишди. Шери-клардан түпни сўраб олган жамоа сардори Аббосхон Махситалиев кўчи зарба билан рақиб дарво-засини ишғол қилишга муваффақ бўлди — 1:0.

Голдан руҳланган ўсмирлари-миз кетма-кет ҳужумлар уюшти-ришди. Бироқ бунда бироз аниқ-лик етишмади. Биринчи бўлим тугашига уч дақиқа қолганда «яшил қитъа» вакиллари бурчак түпини амалга ошириш ҳуқуқини қўлга киритишди. Вудок томони-дан тепилган түпини дарвозабони-миз Ганишер Холмуродов барта-раф этолмади — 1:1.

Иккинчи бўлимини ҳам футбол-чиларимиз ҳужумкор руҳда бош-лашди. Ташаббусни ўз қўлига ол-ган вакилларимиз бирин-кетин гўх

ён қанотлар, гўх марказдан ҳужум-лар уюштиришди. 80-дақиқада ўзбекистонликлар дарвозасига белгиланган бурчак түпи хавфли бўлди. Бу сафар Ганишер Холму-родов хавфни ўз вақтида барта-раф этди. Учрашув тугашига са-ноқли дақиқалар қолганда Асил-жон Раҳмонов томонидан 30-35 метрлар қамаси масофадан бе-рилган кўчи зарбани рақиб дар-возабони ушлаб ололмади ва қўлдан чиқариб юборди. Түпини қабул қилиб олган Аббос эса осон-гина дарвозага йўллади — 2:1. Шундай қилиб вакилларимиз фи-нал учрашувига йўлланма олди.

Яна бир ярим финалда баҳс олиб бораган КХДР ва Япония ўсмирлар терма жамоалари ўрта-сидаги ўйинда қўнқар юрт ва-киллари имкониятини бой берди — 2:1.

Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси Жаҳон чемпионати йўлланмасини нақд қилиб, би-ринчи вазифини аъло даражада удалади. Энди вакилларимиз эртага қитъа чемпиони, деган шарафли ном учун КХДР ўсмир-лар терма жамоаси билан май-донга тушишди. Футболчилари-мизга омад тилаб қоламиз.

Азизжон ҚУРБОНМУРОДОВ.

Саломатлик сабоқлари

ЙЎТАЛ ҚАЧОН ПАЙДО БЎЛАДИ?

Ҳеч эътибор берганмисиз, бошқа хасталикларга қараганда йўтал йилнинг ҳар фаслида учраб ту-ради. Кўча-қўйда, жамоат транспорти ёки бошқа жойларда одамларнинг йўталаётганлигини кўп бор кўргансиз. Аммо аксарият кишилар уни унча-лик назарига илмасдан «ўтиб кетади» дея ўйла-шади. Ҳўш, йўтал нима, у қандай пайдо бўлади ва оқибатлари нималарга олиб келиши мумкин.

Йўтал — нафас йўлларида ёт жисмлар ва балғамни йўқотишга йўналтирилган организмнинг ҳимоя реакциясидир. Қўпича у беморда хавфли ўзгаришларни келтириб чиқармайди. Бироқ да-воми, оғир йўтал саломатлиққа салбий таъсир қилиши, организм-даги асосий тўқималарни ишдан чиқариши мумкин. Унинг бошла-нишига қўйидаги ҳолатлар сабаб бўлади: совуқ ёки ифлосланган

организмда сақланиб туриши ка-сал туғдирувчи микроб ва виру-слар учун қўлай шароит яратди.

Қўйидаги тавсияларга амал қилиб, йўталга чалинганлар ўз ҳолатини анча яхшилаш бўлади: биринчи галда, кечкидан воз ке-чишга ҳаракат қилиш, агар қўни-га бир қўтидан кўп сигарет че-кансиз, унинг сонини камайти-риш, атрофингиздагилар чекса, бўлади: совуқ ёки ифлосланган хаводан нафас олиш, кимёвий моддаларнинг, спирт, тамаки тўсирини, бакте-рияли хамда ви-русли инфекция-лар кабиларидир.

У нафас йўл-ларининг деярли барча хасталик-ларида қузатила-ди. Чекувчиларга эса йўтал одат бўлиб, уларнинг кўпчилиги бунини табиий ҳол деб ўйлашади. Йўтал қўпича тананимиз-даги бошқа аъзоларнинг шика-ст-ланиши натижасида пайдо бўла-ди. Чўноччи, эшитиш йўлининг қўнқотиш хастабанди, ўрта қўлоқнинг шамоалаш ва бошқа ҳолатлар. Айрим ҳолларда эса у юрак ҳамда томир, овқат ҳазм қилиш тизимлари хасталиклари билан бирга келади.

Гипертония ва стенокардия хасталикларига чалинганда дори воситаларини ҳаддан ташқари кўп истеъмол қилиш йўталнинг келиб чиқишига замин яратиши аниқ. Қўпича болаларда гижжа аска-ридаларнинг қичиши тўғйили ҳам йўтал пайдо бўлади.

Албатта, дард борки, унга даъ-во ҳам бор. Ҳўш, йўтал билан қан-дай курашиш мумкин. Унга бар-хам бериш усулларидан бири на-фас йўлларида ҳосил бўлган ба-лғамни йўқотиш хастабанди. Ўткир ҳамда сурункали хасталик-ларда нафас йўлларида балғам миқдори меъёридан кўп бўлади. Шу билан бирга, унинг ёпишқоқ-лиги юқорилиги учун танадан чи-қиб кетиши анча қўйин кечади. Балғамнинг доимий равишда

Мазкур тавсияни бежиз таъ-кидламадик: икки илп аввал хо-димлардан бир неча нафари қичиши, олтингурут тикини, ўрта қўлоқнинг шамоалаш ва бошқа ҳолатлар. Айрим ҳолларда эса у юрак ҳамда томир, овқат ҳазм қилиш тизимлари хасталиклари билан бирга келади.

Гипертония ва стенокардия хасталикларига чалинганда дори воситаларини ҳаддан ташқари кўп истеъмол қилиш йўталнинг келиб чиқишига замин яратиши аниқ. Қўпича болаларда гижжа аска-ридаларнинг қичиши тўғйили ҳам йўтал пайдо бўлади.

Рухона ЮЛДОШЕВА, ИИБ Марказий поликлиникаси шифокори.

МЕРГАНЛАР БАҲСИ

Ички ишлар идоралари ходимлари-нинг касб байрамига бағишлаб Қорақал-погистон Республикаси ИИБ тизими хо-димлари ўртасида ўқ отиш бўйича бел-лашув бўлиб ўтди. «Қалашников» авто-мати ва «Макаров» пистолети каби қўролларда ўз маҳоратларини намойиш этган ШТБХХ ходимлари жамоа ҳисоби-да биринчиликти қўлга киритишди. Тер-говчилар эса шоҳсупанинг иккинчи по-ғонасини банд этишди. Учунчи ўрин Ну-кус шаҳар ИИБ жамоасига насиб этди.

Якка биринчиликда қўроллар турига қараб, тергов бошқармаси ходими, лей-тенант Рашид Ёсимбетов, ИИБ ШТБХХ

ходими, катта лейтенант Бахтияр Рей-мов ва ИИБ ШТБХХ ходими, катта лей-тенант Бердияр Еденбаевларнинг қўли банд келди.

ЎХБ ходими, капитан Максим Тен, ИИБ ШТБХХ бошлиғи, майор Азат Тасбаев ва тергов бошқармаси ходими, катта лей-тенант Атабек Машираповлар иккинчи ўрин соҳиби бўлишди. Ҳўжайли тумани ИИБ ходими, катта лейтенант Темур Ар-тиков, ИИБ маъмурият ходими, катта лейтенант Женис Абдулхон ва Мўйноқ тумани ИИБ катта тезкор навбатчиси, ма-йор Саламат Абдиқалиевлар шоҳсупа-нинг учинчи поғонасидан жой олишди.

Шўнингдек, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ходимлари ўртасида волей-бол ва мини-футбол бўйича мусобақа-лар ҳам бўлиб ўтди. Волейбол бўйича мурасасиз кечган беллашувда Қорақал-погистон Республикаси ИИБ жамоаси биринчиликти қўлга киритган бўлса, мини-футбол бўйича кечган беллашув-да МХХ жамоасининг қўли банд кел-ди. Мазкур мусобақада ИИБ жамоаси иккинчи, қўриқлаш бўлими жамоаси эса учинчи ўринга даъвогарлик қилишди.

Ҳўлиблар қийматбахш эсдалик совға-лари билан тақдирланишди.

Ўз муҳбиримиз.

КУЧЛИЛАР ҒАЛАБАСИ

Навоий шаҳридаги «Кимё-гар» спорт мажмуасида вилоят ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари жамоалари ўртаси-да мусобақа ўтказилди. Ўн икки жамоа иштирок этган беллашувларда иштирокчилар спортнинг аркон тортиш, 400 метрга эстафетали югуриш, стол тенниси, армреслинг ва аёллар бўлисида шашка тур-лари бўйича баҳслашди.

Мурасасиз ва қизқарли кечган баҳсларда жисмоний жиҳатдан тайёргарликлари юқори бўлган жамоалар пеш-қадамлик қилишди. Натижада стол тенниси бўйича мутлақ ғолибликни вилоят МХХ хо-дими, сержант Соҳиб Аминов қўлга киритди. Вилоят ИИБ

Ёнғин хавфсизлиги бошқарма-си ходими, сержант Карим Қўлмуродов ва вилоят ИИБ АВБСО ходими, сержант Ҳамза Каримов иккинчи ҳамда учинчи ўринларга сазовор бўлди.

Армреслинг бўйича ИИБ ЖИЭМ ходими, лейтенант Х. Сатторовга тенг келади-гани топилмади. Иккинчи ва учинчи ўринлар Қоровул қўшинлари харбий қисми хо-дими, майор К. Расулов ҳамда вилоят ИИБ ходими, сержант Д. Ёрғашевларга насиб этди. Аёллар ўртасида ўтказилган шашка беллашувларида вило-ят ИИБ ҳўзуридаги қўриқлаш бўлими ходими, кичик сержант Х. Отақуллова биринчи

ўринни эгаллади. Қоровул қўшинлари қарашли харбий қисми ходими, кичик сержант Ж. Атахонова ва вилоят ИИБ ЁХБ ходимаси, капитан М. Қўлбобоева шоҳсупанинг иккинчи ва учинчи поғонала-рини банд этишди.

Шўнингдек, 400 метрга югу-риш ва аркон тортиш турлари бўйича беллашувлар ҳам қўз-ғин кечди. Айниқса, вилоят ИИБ ЁХБ, вилоят ИИБ, ЖИЭМ ҳамда Қоровул қўшинлари қарашли харбий қисми жамоа-лари эришган натижалар мақ-товга эригулик бўлди. Бахсада вилоят ИИБ ЁХБ жамоаси би-ринчи ўринга мўносиб деб то-пилди. Вилоят ИИБ жамоаси иккинчи, Қоровул қўшинлари-

га қарашли харбий қисм жамо-аси учинчи ўринларга сазовор бўлишди. Аркон тортиш мусо-бақасида пешқадамлик хар-бийлар жамоасига насиб этди. Иккинчи ва учинчи ўринларни эса ЖИЭМ, вилоят ИИБ жамоа-лари эгаллади.

Умумжамоа ҳисобида би-ринчи ўрин Қоровул қўшинла-рига қарашли харбий қисм жа-моасига, иккинчи ўрин вилоят ИИБ ЁХБ жамоасига, учинчи ўринга эса ЖИЭМ спортла-рига насиб этди.

Ҳўлибларга вилоят «Дина-мо» ЖТХЖнинг Фаҳрий ёрлиғи ва эсдалик совғалари топи-рилди.

А. МИРЗАЕВ, Навоий вилояти.

МУСОБАҚАЛАР КЎТАРИНКИ РУҲДА ЎТДИ

Қашқадарё вилояти ИИБДА осийошталик посбонларнинг доимий қўмак-чиси саналган спортга катта аҳамият қаратиб келинмоқда. Жўмладан, «Динамо» жисмоний тарбия ва спорт жамиятининг режасига асосан, спорт-нинг миллий кураш, қўл жанги, футбол, волейбол, сувада сузиш, теннис, шахмат-шашка, югуриш, енгил ва оғир атлетика турлари бўйича ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимлари ўртасида мунтазам равишда мусобақа-лар ўтказилмоқда. Биргина шу йилнинг ўтган даврида соҳа ходимлари ўртасида спортнинг 10 дан ортиқ турлари бўйича бир қатор тадбирлар бўлди. Уларда иштирок этган ички ишлар идоралари ходимлари ораси-дан янги спортчилар, чемпионлар қашқ этилди.

Ички ишлар идоралари ходимларининг касб байрами муносабати билан мини-футбол, волейбол ва шахмат-шашка бўйича таъкил этилган мусобақалар ҳам қўри-ринки руҳда ўтди. Бир не

Турмуш чорраҳаларида

Бир маърақада дастурхонга ҳиди иштаҳани қитқилувчи иссиққина, бўрсилдоқ нонлар тортилибди. Аммо уларни таноавул қилиш ҳеч кимга насиб этмабди. Чунки оқиллиги фозилида доврўг таратган хонадон соҳиби меҳмонларга қарата: "Мана шу азиз неъматни армон нималигини билмайдиган бахти тўқис одам ушатсин!" — дея шарт қўйган экан.

Худди кечагидек ёдида. Аллоҳ раҳмат қилгур турмуш ўртоғидан бу ривоятни эшитган Мунис ширин жилмайган кўйи агар ўша маърақада иштирок этганимда ҳеч иккиланмай нонларни ўзим ушатган бўлардим, дея ҳаёлидан ўтказганди. Чиндан ҳам у ўша кезларда гоёт бахтиёр эди. Носир акаси, бири-биридан ширин ўғил-қизлари бор эди. Қайнонани қайнонаси Мунисни келин эмас, қиз деб қабул қилишган. Ўзининг ота-онасию ака-укалари ҳам тинч.

Лекин инсон эртага, йўқ айни шу пайтдаёқ — киприк қоқишга менгазгудек вақт ичида нима юз бериши мумкинлигини тасаввур ҳам қилолмас экан. Пешонага битилгани шу бўлган, на чора. Умр йўлдоши кутилмаганда бир кечада омонатини топшириб қўйди. Бахтидан гул-гул яшнаб юрган йигирма тўрт ёшли бахтли келин бирданига бевага айланди.

Мусибат юки қанчалар залворли ва зил-замбил бўлмасин, бандасининг қўлидан нима ҳам келарди. Тош келса — кемиришга, сув келса — си-миришга мажбур у. Нафсиларини айтганда, шундай оғир дамларда айрилиқ бир бўлдию, қайнонасининг мулоҳаза қилмай айтган сўзлари ҳам бир бўлди.

Гап шундаки, Носир акасининг Ҳамидулла деган қадрдони бор. Му-

нис нима бўлганини аниқ билмайдую, аммо унинг турмуши бузилганидан хабардор эди. Ўша Ҳамидулла бироз ўзгариб, Мунисга кўзи тушиши билан дув қизариб кетадиган бўлиб қолди. Ичидан нима ўтаётганини ҳарчанд яширмасин, Мунис унинг юрагига ўзига боғлиқ нимадир борлигини пайқагандек бўларди. Аммо ишонгиси келмас эди. Нима бўлганда ҳам Ҳамидулла шунчалликка бормас, деб ўйларди. Ахир Носир акаси билан видолашув онларида Ҳамидулланинг худди ёш боладак уввос солганларини ўз кўзлари билан кўриб, қўлоқлари билан эшитган. Унинг оҳу нолалари юракларни тешиб ўтиб, битмаган жароҳатни тир-наб янгиллагани ҳам рост. Ана шуларни ўйлаб, баъзан шурунинг энг чуқуридан бош кўтариб қўяётган ҳадикни тан олгиси келмасди аёлининг.

Ўша Ҳамидулла кейинчалик ҳам бот-бот Мунисларнига у-бу нараса кўтариб келишни қанда қилмади. Хар сафар марҳумнинг руҳи-покига атаб қурьон тиловат қилар, кейин эса дўстининг онаси билан соатлаб суҳбатлашиб ўтирарди. Мунис бора-бора унинг дув қизаришларига кўп ҳам эътибор бермайдиган бўлиб қолди. Аммо Носир акасининг йили ўтгандан кейин қайнонаси маҳзун кайфиятда уни ёнига имлади.

КЎРГАННИ КҲН ДЕМАНГ
ЁЛФИЗ АЁЛНИНГ

— Аслида сизни токи жоним ҳалқумимга келгунча бағримдан бўшатмоқчи эмасдим. Лекин наилоҳ, яхши жойлардан харидор қияқпти, болам, йўқ деманг. Ҳали ёшсиз, — деди янада букчайиб қолган онаизор.

Йўқ, кампир гапини охирига етказолмади. Муниснинг чор атрофни титратиб юборган ноласини эшитиб, оғзидаги-оғзида, бўғзидаги-бўғзида қолди.

— Ойжон, уйингизга сиғмаётган бўлсам, майли, чиқиб кетай. Аммо!.. — Бўлди-бўлди, болам, бўлди! — деди кампир ҳолсизгина пичирлаб. — Шунчалик эканини мен лақма қаёқдан ҳам билибман!

Мунис ана шу суҳбатдан кейин сандиқни очиб, Носир акасининг суратини олдую ётоқхонасига осиб қўйди. Нима бўлганда ҳам кўз-кўзга тушиб тургани маъқул, деди ўзига-ўзи.

Аваллари ҳамкасбларининг туғилган куну бўладими, никоҳ тўйими — Мунис ташкилотчилардан бирига айланарди. Пул йиғишга ҳам, совға-салом харид қилишга ҳам бош-қош эди. Баъзан эса эридан бирров изн сўрашади фурсат тополмай қолганда ҳам кўпчиликлари қўшилиб кетаверарди. Негаки бу жуфтликнинг ўртасидаги садоқатга йўғрилган ишонч ҳар қандай гумон ва ҳадикдан қучлироқ эди. Ана шундай тадбирлардан қайтиб келгач, Носир акаси:

— Сиздан сўрамай бир иш қилиб қўйдим, — деди ва ҳаммасини илданд-игнасигача айтиб берарди.

Носир акаси эса шунга монанд оҳангда:

— Осмон узилиб ерга тушгани йўқ, кўнглинг буорган ишни қилавер, негаки сенинг юрагингнинг ренгидан ҳам яхшироқ кўра оламан, — дерди.

Ана шундай суҳбатларнинг интихоси ширин табассум бўларди. Энди-чи? Энди бирор жойга сўроқсиз борса узурни кимга айтади? Девордаги суратгами? Эри бор деган сўзнинг ўзиёқ аёл киши учун мустақкам кўрғон экан. Кўрғонсиз хонадонга эса бўйи етадиган ҳам, етмайдиган ҳам бир мўрабала кўради.

Бугун Мунис ишдан эртароқ чиқди. Энди автобус бекатида йўл олганди ҳамки, ортидан кимдир чақиргандек бўлди. Қараса — Ҳамидулла экан. Одатдагидек дув қизариб саломлашди. Бир нарсалар дея гўлдираб, гапини тугатгунча бекатга ҳам етиб боришди.

— Улар тинчми, Ҳамидулла ака?

— деб сўради Мунис шунчаки.

Ҳамидулла эса худди шу саволни қўтиб тургандек чўқур уф тортди.

— Тинчлик деса ҳам бўлади, демаса ҳам. Анави билан ажрашганимга бир хурсанд бўламан. Нима бўлганда ҳам ёлғизлик жонга теғди, уй худди ютиб юбораман, дейди.

— Ҳа, гапингиз тўғри, — деди Мунис бунга жавобан. Аммо ўқсиманг, ўзингизни тушунадиган бирор аёлни учратасиз ҳали.

Кутилмаганда Ҳамидулланинг бармоқлари Муниснинг билагини жижиллатиб қўйдириш.

— Ўша сиз эмасми, Мунис?

Аёлининг кўз олдиди қоронғилашди.

Жаҳл билан унинг қўлини силтаб ташладди.

— Менга қаранг, — деди бу сафар Ҳамидулла деган исми тилга олишга ҳам ирганиб, — ҳозироқ мен билан уйимга борасиз. Ўртоқингизнинг суратини олиб чиқаман. Ўша суратга термулиб туриб, ахду паймонингизни айтасиз, яхшими?

Мунис шу қадар ғазабланган эдики, Ҳамидулланинг қай йўсинда кетиб қолганини эслолмайди. Узр сўрадимми-йўқми — бу ҳам хотирида йўқ. Оёқларини аранг судраб, оstonадан кириб борди.

— Ҳа, болам, рангингизда ранг қолмабди, тинчликми? — сўради кампир юраги шувиллаб.

— Тинчлик, ойжон, тинчлик, — деди Мунис зўрма-зўраки жилмайиб. — Негадир галати бўлиб кетяпман.

— Хойнаҳой толиққан бўлсангиз керак. Бир пиёла қайноқ чой ичсангиз ўзингизга келиб қоласиз.

— Майли, ойжон, ичкарига кириб, бироз чўзилақолай.

Яна тонг эди. Мунис истар-истамас ишга отланди. Хайрлашиб, уйдан чиқаётган пайтда қайнонаси ортидан маъноли қараб қолганини сездди. Кечқурун эса болалар ўхлаб қолишга, у дилидагини тилига чиқарди:

— Мен розиман, болам, тўғри қарорга келганингизни эшитдим. Ҳамидулла ёмон йилгит эмас, нима бўлганда ҳам ўзимизники.

...Шу тун Мунис Носир акасининг суратини бағрига босиб, тонггача йилгаб чикди.

Раҳмонали ҚОСИМОВ.
Фаргона вилояти.

Кўрдан қуён
қочиб қутулмас

Жўрабек (уюшган жиноий гуруҳ аъзоларининг исми шарифлари ўзгаририлган) қаёқдан пул топасам деб бош қўтариб турганида эшик қоқиш Самад кириб келди. Иккови у ёқ, бу ёқдан гаплашиб ўтиришди.

— Тиркичилик ҳам қўйин бўлиб кетди, — ноллишга тушди Жўрабек. — Хабаринг бор, анави «Тикон» ижарага олганман. Кира пулимингизга аренда ҳақини тўлашга етказаман.

— Ҳа, ол-а. Қўйсанг-чи. Ҳаракат қилсанг, бемалол қора қозонингизни қайнатсанг бўлади. Мана, кун пешинга қараб бораяпти, сен бўлсанг ҳалиям ялпайиб ўтирибсан.

— Э, қўчага чиққаним билан миқжоз топиш қўйин. Йўловчидан қирақаш кўп. Бундан ташқари ҳозир машинаминг бақиди бир томчиём бензин йўқ. Чўнтагимда бўлса ҳемюрини қолмаган.

— Ў, ҳазилингиз кўй, ошна. Мен олднингга қаримини сўраб келу-дим, — максадга ўтди Самад.

— Пулим бўлмасам, лафзим бор, дўстим. Кечгача қарзингни қайтарсам бўлдимми? — ўзинча тан-тиллиги тўлди Жўрабекнинг.

— Бўлди.

— Унда бундоқ қиламиз. Ҳозир бирор жойдан пича бензин топа-ман. Кейин бирор чўпонни тунай-маз. Қарабсанки, қарзингизга олсан, яна уч-тўрт сўмлик бўлиб қолсан.

Самад бир оз ўйлашиб, икки-лашиброқ кўнди:

— Майлию, фақат Исроилни ҳам қўшиб олишимиз керак. Унинг бу борада тахрибаси бор. Ўтириб ҳам чиққан.

— Бўпти, сен айтганча бўлсин. Жўрабек қаёқдир кўнжироқ қилди, аллақим билан телефонча гаплашди, ҳазиллашди. Хўлас, гапига кўндирди. Сўнг канистрни кўтариб қичиб кетиб, кўп ўтмай оғзи қўлоғида қайтиб келди. Бен-зинини машина бақига қўйиб:

— Кани, кетдик, — деди. Улар Исроил турадиган Карма-на тумани томон йўл олишди. Исроил уйда экан. Об-хаводан, нарх-наводдан пича хангомалашиб ўти-ришган, Жўрабек муддаога кўчди:

— Ошна, бир маслахатли иш бор. Уни амалга оширсак, сенинг қарзингни ҳам ушар эдим. Исроил пулининг дарагини эши-тиб жонланиб қолди:

— Ҳўш, қанақа маслахатли иш экан?

— Бир чўпонни тунаш керак. Уч-тўрт бош қўйини олганимиз билан, у камбағаллашиб қолмайд.

Шинасини қулай жойга олиб бо-риб туради. Сен қўйларнинг се-миз-семизларини танлаб маши-нага боссанг бас.

Исроил пича чаккасини қаш-лаб туриб рози бўлди. Сўнг ре-жани пишиштига ўтишди...

Августнинг ўрталари эмасми, чилла чиққани учун вақт асрга қайнлашиб, кўннинг тафти анча қайтиб қолган. Зоир чўпон юзи-даги, бўйиларидаги терни даст-румолига артар экан, ичида ана энди қўйларни йиратиб бокса бўлади деб қўйди. У сурувни даштнинг сўртў томонига ҳайдар экан, узоқдан чанг кўтариб келаятган оқ «Тикон»га кўзи ту-шди. Машина сурувдан юз метрлар чамаси нарида тўхтади. Ундан икки йилгит тушди. Зоир томон юришди. Юзма-юз келишгач са-лолашшиб, сариқдан келган йилгит сўради:

— Ака, Файзулла чўпон қўйла-рини қайси атрафда боқаяпти?

— Ким дедингиз?..

Зоир чўпоннинг оғзидаги гап оғзида, бўғзидагиси бўғзида қолди. Бугдойранг йилгит унинг

Бир жиноят
тафсилоти

қўлидаги таёғини тортиб олиб, чап оёғига чунона туширидики, Зоир оғриқдан чўкалаб қолди. Ҳалиги йилгит энди унинг биқини-га зарб берган урди. Чўпон ерга юзланиб йиқилди. Зўравон уни юзюнг демай, кўзинг демай теп-килаб ташлади.

Пайтдан фойдаланиб Исроил сурув ичидан семиз-семиз тўрт бош қўйини танлади. Жўрабек ма-шинани ақироқ олиб келди. Ик-киси қўйларнинг оёқларини боғ-лаб, машина салонига ортишди. Сўнг учаласи «Тикон»га ўтириб, айланма йўллар билан воқеа жо-йидан қочиб қолишди.

Зоир чўпон ўзига келгач амал-лаб ўрнидан турди. Сўнг қўйлар-ни кўтон томон ҳайдади. Шу пайт укаси Норпўлат келиб қолди. У укасига бўлган воқеаларни айтиб берди. Норпўлат акасини қасла-хонага ётқизди, дарҳол икки иш-лар идорасига хабар берди.

Ушбу ҳолат узасидан Карма-на тумани ИИБда зудлик билан қатта терговчи, катта лейтенант Тоир Нормуродов бошлиқлида тергов-тезор гуруҳи тузилди. Туман ИИБ тергов бўлинимаси бошлиғи, капитан Жаҳонгир Мир-заев гуруҳ аъзоларига тегишли қўрсатмалар берар экан, қайси жиҳатларга алоҳида эътибор қаратиш лозимлигини уқтирди. Воқеа жойига етиб келишган,

гуруҳ раҳбари ҳар кимга вази-фасини аниқ белгилаб берди. Наво-ий вилояти ИИБ ЭКБ катта эк-сперти, подполковник Исроил Са-фаров машина, пойафзал изла-риги ўрганиб, улардан нуска олишга киришди. Туман ИИБ ЖК ва УЖКБ катта тезкор вакили, майор Улугбек Фармонов ва тез-кор вакил, капитан Элёр Норму-родов суриштирув ишларини бош-лаб юборишди. Жабрдийданинг сўзлари асосида босқинчиларнинг фотороботлари тузилиб, бошқа ту-манлар ИИБларига юборилди. ИПХ ходимлари ҳам қидирув иш-ларига жалб этилди. Чунки ҳар эҳтимолга қарши вилоятда мавжуд барча оқ рангли «Тикон»лар текши-риб чиқилиши зарур эди.

Нихоят эртаси кунги кечга то-мон жиноят воситаси бўлган ма-шина топилди. Салон ичида қўй хиди, юнги, қўмоқларни қолгани бунга тасдиқлаб турарди. Фақат унинг эгаси содир этилган босқ-инчилик жиноятдан беҳабар эди.

— Бугун эрталаб машинаминг Жўрабекдан қайтариб олдим.

Кеча унинг машинада қаёқларга бораганидан, нимага қилганидан хабарим йўқ, — деди у.

Шундан сўнг воқеалар ривож-и тезлашиб кетди. Эртаси эрталаб Жўрабек билан Исроил кўлга олинди. Самад бўлса икки кунча Пахтачи туманидаги қариндошлар-риникида яшириниб юрди. Ойла аъзолари бузоқнинг югургани со-монхонагача эканлигини тушунти-ришган, қайтиб келишга мажбур бўлди.

Буни қарангки, шоввозалар шу қисқа фурсат ичида икки бош қўйни сўйиб, гўштини пуллаб ул-гуришган экан. Жўрабек камиди 400 минг сўм турадиган икки қўйнинг гўштини арзонгаровга — 200 минг сўмга сотган. Пуллари эса ўз эҳтиёжига ишлатиб юбор-ган. Қолган икки бош қўй эғала-рига қайтарилди.

То жиноят фош этилгунча тергов-тезор гуруҳи аъзоларида тиним бўлмади. Улар қанчалаб қидирув, суриштирув ишлари ўтказишди, ўнлаб оқ рангли «Ти-кон»ларни текшириб қўришди. А-йниқса, босқинчиликнинг қўла-қўлдуз кўни содир этилгани улар-нинг нафосиятига тегиб кетган-ди. Жиноятчилар бу билан икки ишлар идораси ходимларига гўёки: «Қани, қўлларингдан нима иш келар экан, қўрамин», — дейи-шавётгандек эди. Осовишталек посбонлари нимага қодир экан-ликларини кўрсатишди. Хусусан, ИПХ ходимлари билан яқин ҳам-корлик жуда кўп келди. «Қўлдан қўн қочиб қўтилмас», — деб бе-жиз айтишмайдиди.

Бобомурод ТОШЕВ,
Навоий вилояти.

Эҳтиёт бўлинг, фибрибгор!

АЛДАШНИ
КАСБ ҚИЛГАНЛАР

си, Тошкент вилояти Янгийўл ша-ҳарчасида истиқомат қилувчи Т. Умида бўлиб қолди. Ҳозирда ет-казилган зарарни ундириш чор-лари қўрилмоқда.

Уйчи туманилик У. Жамолид-диннинг қилмиши кўпчилики та-ажжубга солди. У Янгийўл туманига сафар уюштириб, «Нав-рўзобод» қишлоқ фуқаролар йи-ғинида ашвовчи Олимжон Ерқин-боевни чўв тушириб кетди. Маъ-лум бўлишча, фибрибгор муқад-дам стоматолог бўлиб ишлагани боис тилла буюмларни яхши аж-рата олар экан. Шу боис ўзаро суҳбат чоғида О. Ерқинбоевнинг оғзидаги тишлар Жамолиддин-нинг қўзини уйғатиб, қандай қилиб бўлса ҳам уларни қўлга ки-ритиш пайига тушди. Қайта таъ-мирлаб, жило бахш этиш ҳақида-ги алдовлар таъсирида Олимжон ака қандай қилиб оғзидаги 600 минг сўмлик сарик металлдан тайёрланган тишларини ёниб берганини ўзи ҳам билмай қолди. Орадан бир неча ой ўтса ҳамки миқжозга тишлари қайтмади. Чора излаб, икки ишлар идораларига мурожаат қилди. Фибрибгорнинг

қилмиши тезда фош этилди.

Наманган шаҳрида яшовчи Х. Аваз ҳам фибрибгарлик бобиди пихини ёрганлардан қичиб қолди. У муқаддам султанганига қарамай яна эски хўнарини қўмсаб қолди. Таниши Аҳмадхон Хожиёвни ал-даб, тижорат ишларида фойдала-ниб туриш учун 5000 АҚШ долла-ри олди. Бирок бир неча кун ўтса ҳамки ундан дарак бўлмади.

Фибрибгарлар тўрига адашиб тушиб қолганлардан яна бири Наманган шаҳрилик Раҳима Ну-ратовадир. Унинг таниши

Г. Ҳамид сотиб бераман, деб 1 млн. 600 минг сўмлик тилла та-қинчоқларини ўлаштириб олди. Илоҳсиз қолган Р. Нурматова ёрдам сўраб икки ишлар идора-сига арз қилди.

Кингир иш — келтирар ташвиш, деганларидек эртами-кечми қийин қилиш мўқаррар. Элини эмас, ўз хўзар-халовати, чўнтаги-ни ўйлаган киши албатта қонун олдида жавоб беради.

Фурқат МАМАЖОНОВ,
майор.
Наманган вилояти.

ИСХОД БОИНИ ХАМ ҚИЛАДИ

Марҳумани сўнгги манзилга кузатишда овулдошларнинг тасаллиси Содик устага далда бўлса-да, бошини қўллари орасига олиб, ҳаёл сўриб ўтирарди. Унинг қўлига кўп йиллик қадрдон дўсти Самандар сарта-рош секин шавирларди:

— Ҳозир жаноза ўқилади, ўғлинг қўрин-масе одамлар гап-сўз қилади. Балки, шу дамда унга инсоф кириб қолар.

Содик уста оғир тин олиб, секин калитни узатди ва: «Мен унга ишонмайман», деб пи-чирларди. Турдаги хонага кирган Самандар пай-вандчи дўстининг бир кун келиб ўз ўғлига пан-жара яшасини ҳаёлига ҳам келтирмаган эди. Одатда ҳайвонлар сақланадиган бу кичик «хўжра» сартарошга янада хўнқороқ кўринад.

Гийҳвандлик моддаси истеъмол қилавериб, ўзини олдириб қўйган Ибройимнинг афт-анго-ри ундан-да тундор, қўриқчи эди.

— Насиҳат қилиб ўтиришга вақт йўқ, Илтимо-сим, онанг олдидаги сўнги фарзандлик бурчинг-ни адо эт, — дея сартарош уни темир панжара-дан озод этди. Жаноза ўқилиб, тобут елкаларга олинди. Одамлар йигирма метрлар чамаси юр-масданок Ибройим сафни тарк этиб, қўздан қочиб бўлди. Одамлар унинг оғу қидириб кетган-ини яхши билишар, баъзилар эҳтиёткорлик юзасидан секин пичирларди.

Эртасига эрталаб Самандар Содик устани-кага келди.

— Кечир дўстим, совуқ хабарим бор, — деб бир зум ўйлашиб қолди сартарош.

— Агар ўғлинг ўлибди десанг ҳам асло хафа бўлмайман, бундай фарзанднинг боридан йўғи яхши.

Гийҳвандлик — иллат

— Уни, ҳалиги, нима десам экан, икки иш-лар ходимлари ушлашди. Ханифа кампир-нинг ўлимиллигига йиғиб қўйган нарсалари ва пулларины ўғирлаган экан, — деди Самандар.

— Аслида ўзим уни сал олдинроқ икки иш-лар идорасига топширишим керак эди, — деди уста ва оғир изтиробдан чўқур уф тортди.

Ўзбекистон Республикаси ИИБ ТИБ раҳбари-яти ва шахсий таркиби бошқарма бўлими бо-шлиғи, подполковник Ботир Мирахмедовга онаси

МАЛИКА аянинг

вафот этганлиги муносабати билан ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон Республикаси ИИБ ИХҚК ва ЮТБ раҳбарияти ҳамда шахсий таркиби Андижон вило-ляти ИИБ ИХҚК ва ЮТБ бошлиғи, капитан Бах-тиёржон Юлдашевга отаси

ТУРГУНБОЙ отанинг

вафот этганлиги муносабати билан тавзия из-хор этади.

Ўзбекистон Республикаси ИИБ Академияси раҳба-рияти, шахсий таркиби ва фахрийлар кенгаши Акаде-мияси ўқув курслари бошлиғи, полковник Абдул-муҳаммад Абдулмуҳаммадовга

ЮСУП отанинг

вафот этганлиги муносабати билан ҳамдардлик бил-диради.

Андижон вилояти ИИБ раҳбарияти, шахсий тар-киби ва фахрийлар кенгаши Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси, икки ишлар идоралари фахрийси, ис-тефодаги подполковник

Александр БАЖЕНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва ақинларига тавзия изхор этади.

Фаргона вилояти ИИБ раҳбарияти ва шахсий тар-киби Бағдод тумани ИИБ бошлиғининг биринчи ўрин-босари, майор

Нодиржон АБДУЛЛАЕВнинг

фожиали ҳалок бўлганлиги муносабати билан мар-ҳумнинг оила аъзолари ва ақинларига ҳамдардлик билдиради.

Самарқанд

Хоразм Маъмун академияси

Марказий Осиё ва дунё илм-фаннинг ривожланиши ҳамда маърифатга мустаҳкам тамал тоши қўйилишида Хоразм Маъмун академияси («Мажлиси уламо»нинг алоҳида ўрни бор. Унинг ташкил этилиши тарихи узок ўтмишга – воҳада маданиятнинг илк кўриниши даврларига бориб тақалади. Мазкур академия жаҳонда илм-маърифатни ривожлантириш қаторида мамлакатлар ўртасида ўзаро алоқаларни мустаҳкамлаш, ҳамкорликни шакллантириш ва одамлар маънавиятини ошириб, тинчлик-тотувлик, барқарорликни таъминлаш каби муҳим ишларда ҳам муносиб ҳисса қўшганлиги билан алоҳида ажрالیб туради.

ча, у ҳар қандай тўсиқларни енга олиши билан ҳам дунё аҳлини лол қолдирди.

Агар ўтмишга чуқурроқ ёндашилса, Хоразм Маъмун академиясида фаолият кўрсатган буюк тафаккур соҳиблари, қомусий олимлар ва уларнинг фан соҳаларида эришган муваффақиятлари тимсолида Ибн Ироқ, Беруний, Абу Саҳл ал-Масихий, Абу Хайр Хаммор, Абу Али ибн Сино, Абу Мансур ас-Саолубий, ас-Сахрий, ас-Сахлий Абу Абдулло ал-Хоразмий, Хубубий кибиларни кўриш мумкин.

Нима бўлганда ҳам академия ривож ва истиқболи ҳар даврда бу

ерда фаолият олиб борганлар учун бош мақсад қилиб қўйилганди. Бироқ бошқа соҳаларда бўлгани каби мустабидлик ҳукмонилигида Хоразм Маъмун академияси ҳам қўллаб солиб ҳолатларни бошдан кечирди. Унинг фаолияти атайлаб ҳасуллангани, дунё ҳамжамиятидан илоҳи борица йироқлаштиришга уринишлар бўлганини эндиликда ҳеч ким инкор қилмас керак.

Мустақиллик туфайли Хоразм Маъмун академияси – илму маърифат заиёси шаъни ва қадриятлари, фаолиятини дунё аҳли англамоқда. Истиқлол йилларига назар солар эканмиз маънавий-маданий тарақ-

қиёт соҳасида амалга оширилаётган эзгу ишлар асрларга татигулигини кўрамыз. Ўртабосимиз ва ЮНЕСКО ташаббуси билан Хоразм Маъмун академиясининг 1000 йиллик тўйининг дунё миқёсида ўтказилганлигидан гурурланмаслик, фахрланмаслик мумкинми? Ваҳоланки, бундай катта тантана академия тарихида бўлмаган. Бу ҳам мустақиллик шарофатидандир.

Шунингдек, ёшларимизда тарихий меросимизга чуқур ҳурмат ва эътибор, фахр, гурур туйғусини мустаҳкамлаш мақсадида Хоразм Маъмун академияси фаолияти ҳамда унинг илмий меросини таълим муассасаларида ўқитиш тақлифини ҳам киритгандилар.

Президентимизнинг мазкур тақлифлари асосида Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Хоразм Маъмун академияси бой илмий меросини ўрганиш бўйича 2007 йил 25 январдаги буйруғига биноан факультатив дарс ва семинар машғулоти ўтказилиши йўлга қўйилди.

Бир сўз билан айтганда, барча тарихий мерос ва маданиятларимиз қаторида Хоразм Маъмун академияси фаолияти ҳам халқимиз томонидан севиб ўрганилмоқда. Маънавийтимиз, қадриятларимизни мустаҳкамлаб, келажагимизнинг янада ҳар томонлама гуллаб-яшнашида унинг аҳамияти беқиёс эканлиги одамларимиз шуурида муҳрланган.

Абдусами КОДИРОВ.

МУНАЖЖИМЛАР БАШОРАТИ

КҮЙ.
Ҳафтанинг боши таълим олишингиз учун қулай. Янги билимларни тез ва осон ўзлаштирасиз. Ҳафтанинг ўрталарида мансаб пиллаюсида юқорилишингиз мумкин. Шунингдек, ижтимоий ва жамоатчилик фаолиятингиз ҳам самарали кечиши эҳтимоли мавжуд. Мақсадингизга эришасиз. Ҳафтанинг охирида дўстларингиз билан учрашиш режалаштиринг. Рухан яқин одамларингиз билан мулоқот қилиб, олам-олам таассурот оласиз, кайфиятингиз кўтарилади.

СИҒИР.
Ҳафтининг деярли барча жабҳасида муайян ўзгаришлар қилиш фурсати келди. Энг муҳими, ҳозир сиз ўзгаришларга руҳан тайёрсиз. Фақат эсингизда бўлсин, бир қарорга келсангиз, кейин орқага қайтиш йўқ, Ҳафтанинг ўрталари хориқлиқлар билан мулоқот қилишга, чет элга сафарга чиқишга, шунингдек, хорижий тилларни ўрганишга қулай. Ҳафтанинг охирида илмий, собитқадмлик билан ҳаракат қилсангиз, қўндалик муаммоларни самарали ҳал этасиз. Ички сезингизга ва мантиққа таяниб ҳар қандай вазиятдан чиқиб кета оласиз.

ЭГИЗАКЛАР.
Ҳафтанинг дастлабки кўнлари ҳар қандай одам билан тез тил топишиб кетасиз. Ҳафтанинг ўрталарида ишқий муносабатларингиз ривож топади, севилингиз билан бир-бирингизни тушунишингиз осонлашади. Ҳафта сўнгидеги динга ва маънавий қамолот масалаларига қизиқишингиз кучаяди. Бу даврда, шунингдек, дунёқарашингизни кенгайтиришга интиласиз, бошқа миллатлар ёки давлатларнинг маданиятига ва анъаналарига қизиқиш оласиз.

КИСКИЧБАКА.
Сайёраларнинг жойлашуви саломатлигингизга эътибор қаратишингиз зарурлигиндан дарак беради. Тиббий қўриқдан ўтсангиз ёки муолажа олсангиз ёмон бўлмасди. Ҳафтанинг ўрталарида эса шахсий муносабатларингизга эътиборида бўлинг. Узингизни вазиим-босиқ тутишингизни амалга берамиз. Ҳис-туйғуларингизни яширмаганингиз маъқул. Ҳафтанинг охирида қарз ва кредит билан боғлиқ масалаларни ҳал этинг.

АРСЛОН.
Ҳафтанинг бошларида кўтаринки кайфиятда юрасиз. Балки, сизни қизиқарли танишувлар кутаётгандир. Баъзиларнинг мавжуд ишқий муносабатлари янада яхшиланади. Ҳафтанинг ўрталарида ишингиз юришади. Меҳнатингиз яхши самара беради, ишончадаги муаммоларингиз ўз ечимини топади. Ҳамкасбларингиз ва қўл остидагидеги ходимларингиз билан муносабатларингизни ҳам изга солиб олишингиз мумкин. Ҳафтанинг якунида шахсий муносабатларингизда ва ишбилармонлик фаолиятингизда омад қилиб боқад.

БОШОҚ.
Оилавий муаммоларингизни ҳафта бошида ҳал этишни режалаштиринг. Шунда муваффақиятдан умид қилсангиз бўлади. Қариндошлиқ ришталарингиз ҳам мустаҳкамлаш пайти келди. Ҳафтанинг ўрталарида иқидий фаолият ва ўзингиз ёқтирган иш билан шуғулланг. Қарандларингиз билан мулоқот ўзаро ишончли муносабатларни қўндалик майда-чўнда ташвишлар, шунингдек, маънавий масалалар билан шуғуллангани учун Ҳафтанинг охири қулай. Ҳозир уйини чининдай тозалашингиз, кичикроқ таъмирлаш ишларини бошлашингиз учун ҳам қулай ҳайт.

ТАРОЗИ.
Ҳафтанинг бошларида одатдагидан кўпроқ сафарларга бўласиз. Уларнинг аксарияти кўнгилли ўтади. Бўш вақтингизда кўпроқ очик ҳавода сайр этинг. Бу кайфиятингизни кўтарди. Уй юмушларини Ҳафтанинг ўрталарида бажаришни режалаштирганингиз маъқул. Оланингизга кўпроқ вақт ажратинг. Ҳафтанинг охирида ижод, шунингдек, ўзингиз сўйган машғулоти билан шуғуллансангиз бўлади. Ҳозир ҳар қандай тантанали тадбирни қўйил-мақом қилиб ташкил эта оласиз, уларда иштирок этсангиз, вақтингиз чоғ бўлади.

ЧАЕН.
Сайёраларнинг жойлашуви Ҳафтанинг дастлабки кўнлари пул билан боғлиқ ҳар қандай масалани ижобий ҳал этишингизга ёрдам беради. Шу даврда қачон фойда қўришингизни аниқ ҳис этасиз. Ҳафтанинг ўрталарида кўнчилиқ билан мулоқотда бўласиз. Шунингдек, ақа-ўқаларингиз, опа-сингилларингиз, қўни-қўшинларингиз билан муносабатларингизни яхшилаб оласиз. Ҳафтанинг охири маънавий муаммоларингизни ҳал этишингиз, яқин қариндошларингиз билан дийдорлашингиз учун қулай.

ЁЙ.
Ҳафтанинг бошларида нияоятда самимий бўласиз. Бунга ҳатто бошқалар ҳам пайкашади. Шу кўнлари узгалар таъсирига тушиб қолишингиз ҳам мумкин. Шу боисдан сизга салбий таъсир ўтказиши эҳтимоли бўлган одамлардан узоқроқ юринг. Харидлар қилиш, молиявий масалаларни ҳал этиш учун Ҳафтанинг ўрталари қулай. Ҳафтанинг сўнгги кўнлари турли-туман шахслар билан мулоқотда бўласиз. Дўстларингиз ва танишларингиз билан учрашингиз мумкин.

ТОҒ ЭЧКИСИ.
Ҳафтанинг бошларида ўзингизни ланж ҳис этасиз. Бироз тинчлик-хотиржамликни хоҳлаб қоласиз. Дам олиш учун ҳам қулай давр. Бўлар-бўламасга кайфиятингизни бузманг. Ҳафта ўрталарида ҳаётий қувватингиз ортади, ўзингизни тетик-бардам ҳис этасиз. Ҳафтанинг охиридада фаллашиб қоласиз. Молиявий муаммоларни ижобий ҳал этишингиз мумкин. Ул-бул харид қилмоқчи бўлсангиз, ўзингизнинг дидингизга ишонаверинг. Ҳақиқат ўзингизни табиий тутинг.

КОВҒА.
Дўстларингиз билан учрашиш учун Ҳафтанинг боши қулай палла. Айнан шу пайт ўзаро мулоқот завқли, самимий кечади. Дўстларингиз сафи ортиси мукамил. Ҳафтанинг ўрталарида чарчаб қолишингиз сафи ортиси агар азимас сабаблардан ҳам кайфиятингиз тушиб кетса, демек, ҳоригансиз. Билингни, тинч-осойишта шароитда дам олишингиз зарур. Ҳафта сўнгидеги яна қуч-ғайратга тулиб-тошасиз. Бу давр фаол бўлишингиз, ташаббус кўрсатишингиз учун қулай.

БАЛИҚ.
Шу кўнларда сизда ўз мақсадингизга эришиш истиги кучаяди. Бундай кўтаринки кайфият ташаббускорлигингизни, гайратингизни оширади. Ҳафтанинг ўрталарида янги гоғлар туғулади. Бунга ҳамкасбларингиз, маслаҳатдошларингиз ёки дўстларингиз билан мулоқот туртки бўлиши эҳтимолдан йироқ эмас. Ҳафта охирида ички сезингиз кучаяди, ўз руҳий оламингизни, янгиликларни билишга қизиқишингиз ортади.

7 ноябрь – «Ўзбекистон темир йўллари» давлат ҳиссдорлик жамияти ташкил топган кун

ИҚТИСОДИЁТИМИЗНИНГ МУҲИМ ТАРМОҒИ

Одамлар огирини енгиллатиш ва кўзлаган манзилга омон-эсон етиб олиши қаторида қорхоналарда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ҳамда хом ашёларни ўз муддатига жойига бекам кўст олиб бориб, иқтисодиётимизнинг барқарорлашувида муносиб ҳисса қўшаётган темир йўл хизматини ҳеч нарсага қийслаб бўлмайди. Маълумотларга кўра, ҳозирги кунда барча турдаги транспорт юк айланмасининг 90 фоизига яқини темирйўлчилар улушига тўғри келаркан.

Мазкур соҳани янада ривожлантириш ва салоҳиятини ошириш мақсадида ўн олти йил аввал у «Ўзбекистон темир йўллари» давлат акциядорлик темир йўл компаниясига айлантирилган. Ўтган даврда компания ва унинг таркиби ҳар жиҳатдан ислоҳ қилиниб, замонавийлашди, хизмат кўрсатиш турлари жаҳон талаблари даражасига мослашди.

Шу жумладан, темир йўл бўйлаб оқларни экспедициялаш ва етказиб бериш, вагонларни таъмирлаш, хизмат кўрсатиш, йўловчи, сайёҳларни ташиш каби муҳим ишларда фаолияти қўтилган даражада такомиллашди. Айни пайтда давлат акциядорлик компаниясининг муҳандис ва ишловчилари янги темир йўлларни қуриш, олис манзилларни яқинлаштириш, шу йўл орқали ўзини ўзи иқтисодий таъминлаб, ортқча харажатларни қамайтириш бўйича ҳам дунёда етакчилик қилаётган давлатлар билан рақобатлаша оладиган даражада етарлича тажрибаларга эга бўлишди. Бу борада биргина «Тошгузар – Бойсун – Қўмқўрган» йўналишида барпо этилган темир йўл нафақат иқтисодий инфратузилмани шакллантириб қолмай, балки йўлсозликда ҳам ривожланган давлатлардан кам эмаслигини кўрсатди. Эндиликда бир қанча давлатлар бу соҳада ўзаро ҳамкорликни кенгайтириб, «пулат

излар қурилиши» ижодкорларимиздан кези келганда қўллаб нарсаларни ҳам ўрганишаётгани эътиборга лойиқдир.

Йўловчилар ва сайёҳларга замонавий хизмат кўрсатиш турларини яхшилаб бориш ишлари компания жамоасининг доимо диққат-эътиборида бўлиб келяпти. Исламизлар ва олиб борилаётган сайёҳ-харажатлар туфайли замон талабларига жавоб бермайдиган йўловчи ташиш вагонларидан воз кечилиб, улар ўрнини ҳар жиҳатдан қулай ҳамда жиҳозланганлари ҳисобига янгилашга эришилгани миқозлар сонининг кўпайишига замин яратаяпти. Масалан, «Тошкент – Самарқанд» йўналишидаги «Регистон» темирйўловчи ташиш поезди, «Тошкент – Қарши» йўналишидаги «Насфа» темирйўловчи ташиш поезди, шунингдек, бошқа йўналишлар бўйича курсатиллаётган хизматлар жаҳон талаблари даражасига жавоб берапти.

Албатта, «Ўзбекистон темир йўллари» давлат акциядорлик темир йўл компаниясининг истиқболлини белгилаш ишларида давлатимиз томонидан кўрсатиллаётган ёрдамларнинг чек-чегараси йўқ. Айниқса, қадрлар тайёрлаш масаласида эътибор янада қўйилган. Жумладан, таркибдаги Темир йўл транспорт муҳандислари институти, 3 та иқтисослашган коллеж, тиббиёт коллежи, йўл техника мактаби қабиладар таълим олиб, касб сир-асорини пухта ўрганаётган ёшлар компания жамоасининг таянчларидир. Бу эса келгусида соҳада бундан да улкан ишлар рўёб топишига замин борлигидан далолатдир.

Ўз муҳбиримиз.

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ ИИБ ВА УНИНГ ҚҮЙИ ТИЗИМЛАРИДАГИ «ИШОНЧ ТЕЛЕФОНЛАРИ»

Инсон манфаатларини ҳимоя қилиш, унинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш олий қадрият ҳисобланади. Ички ишлар идоралари ходимлари фуқароларимизнинг тинч ва осойишта ҳаёт кечиришлари учун масъулдирлар. Шу боисдан, ҳуқуқ-тартибот ва қонунчилик бузилишига оид ҳар қандай масала юзасидан, шунингдек, қидирувдаги жиноятчилар ва бошқа шубҳали шахслар, бедарак йўқолганлар ҳақида Сурхондарё вилояти ички ишлар бошқармаси, унинг соҳавий хизматлари ва шаҳар-туман бўлимларига ўрнатилган қуйидаги «Ишонч телефонлари» орқали хабар қилишингиз мумкин. Мурожаат этган шахс ҳақидаги маълумотлар сир сақланиши кафолатланади.

Вилоят ИИБ	(8376) 227-25-51	Ангор тумани ИИБ	(8376) 312-10-86
ШТБМИ	(8376) 223-04-85	Музработ тумани ИИБ	(8376) 349-14-91
ШТБМИ	(8376) 227-47-97	Шеробод тумани ИИБ	(8376) 322-15-01
ИХХК ва ЮТБ	(8376) 223-02-73	Бизорбой тумани ИИБ	(8376) 359-12-52
Тергов бошқармаси	(8376) 223-41-64	Қандикон тумани ИИБ	(8376) 374-13-06
ПНХ ва ЖТСБ	(8376) 223-05-03	Бойсун тумани ИИБ	(8376) 335-14-12
ЖК ва ТҚБ	(8376) 223-41-66	Жарқўрган тумани ИИБ	(8376) 432-36-36
ХЧК ва ФРБ	(8376) 223-41-67	Қумқўрган тумани ИИБ	(8376) 465-23-45
ИХХБ	(8376) 222-46-24	Шўрчи тумани ИИБ	(8376) 455-30-02
ХООБ	(8376) 223-23-13	Олтинсой тумани ИИБ	(8376) 475-51-02
ЁХБ	(8376) 223-21-48	Данов тумани ИИБ	(8376) 412-17-62
Қўриқлаш бўлими	(8376) 226-03-92	Узун тумани ИИБ	(8376) 444-25-47
Термиз шаҳар ИИБ	(8376) 223-02-48	Сариосиё тумани ИИБ	(8376) 483-10-26
Термиз тумани ИИБ	(8376) 363-22-02		

КЕМА ГАРОВГА

ОЛИНДИ

«ИТАР – ТАСС» ахборот агентлигининг хабарига кўра, сомалилик қарқочилар Комор ороллари байроғи остида ҳаракатланаётган, бортда 29 киши бўлган савдо кемасини гаровга олишган. Сал аввал қарқочилар Панама давлатига қарашли бортда 24 киши бўлган кемани ҳам гаровга олишган эди.

Ш у н и таъкидлаш жоизки, жаҳон ҳамжамияти томонидан қўрилаётган кескин чора-тадбирларга қарамай сомалилик қарқочилар хуружи қарамой давом этмоқда.

ҚАДИМИЙ ТОПИЛМА

Канада ва АҚШ тадқиқотчилари Перу жанубидаги Хакетепеке водисинда жойлашган Уака-Колорада қўриғида қазилма ишлари олиб бораётган пайтда сомонли лойдан барпо этилган эҳром ва бир қанча турар жойлар топишган. Олимларнинг таъкидлашича, қадимий топилма 500–800 йиллардаги Моче маданиятига тегишлидир.

Торонто университети профессори Эдвард Свенсоннинг айтишича, ушбу эҳром тепасидаги ясси қисмида 20 нафарга яқин одам яшаган. Таҳминларга кўра, улар бу ерда ишлаган темирчилар бўлган. Шунингдек, у ердан мис эрита-

Дунёдан

Арақлар

диган босқон қолдиқлари ва меҳнат қуроллари ҳам топишган.

Археологлар мис металлургияси бу даврда фақатгина ҳунар тури бўлибгина қолмай, балки Моче маданиятининг аҳралам қисми сифатида ҳам муҳим ўрин тутган, деб таҳмин қилишмоқда.

ГИЁҲВАНДИК МОДДАЛАРИ МУСОДАРА ҚИЛИНДИ

Мексиканинг АҚШ билан чегарадош ҳудудидида жойлашган Тихуана шаҳрида 24 тоннадан ортқ марихуана топилиди. «ИТАР-ТАСС» ахборот агентлиги хабарига қараганда, мазкур захри қотил гиёҳвандлик моддалари савдоси билан шуғулланувчи жиноий тўдаларга тегишли экан. Улар 600 метр узунлидаги тунелда сақланган.

Бундан ташқари, мазкур яширинча йўлнинг АҚШ ҳудудидида қисмида ҳам 20 тоннадан кўпроқ марихуана борлиги аниқланди. Жиноятчиларга қарши ўтказилган махсус операциялар чоғида улардан бир қанчаси қўлга олинган.

ҚАРИШГА ҚАРИШ КАШФЁТ

Олимлар инсон танасини кекса ёшда ҳам яхши сақлаш усулини ўйлаб топишди. Уларнинг таъкидлашича, кашф этилган ан-

биз ақа-ўқадек бўлиб қолганмиз. Бир-биримизни қўлламасак ким деган одамимиз.

Бозорқўм даст ўрнидан туриб, пулат сейфини очди, бир тахлам пулни олиб, очик турган чарм папкадаги қорғозлар орасига солиб қўйди-да:

– Яна қандай хизмат бўлса, бемалол, гап бўлиши мумкин эмас, – деди икки қўлини қорнидан қўқорроққа қўйиб.

– Майли, – мулоимлашди Бозорбой, – бир-биримизда қолиб кетмас. «Хизмат», деб

сабзавот, арақ... Ҳўш, арақ... Бозорда арақ масаласи... Ҳим, даровек, қанчалиги ёзилмабди-ку?!

– Ҳа, энди, бу ёғи ҳимматга боғлиқ, агар малол келмаса, албатта...

– Йўғ-ей... Гап бўлиши мумкин эмас...

Бозорбой «Агар малол келмаса»ни 3-4 та ёлқик жойдаги «ақалон»ларига тақроллаб, қўнгли жойига тушган, катта акварийум қўйилган ўз хонасида сигаретасини бурқситиб ётар экан, баҳайбат дарвозасининг кўнгириги жиринглаб қолди. Очди, сўрашди. Ғўшт растаси мудир Убай-хўжа киссасидан бир даста қўқидан олиб унга узатди.

– Кам бўлса ҳам қўн қўнларга қўрсиз... Меэбон пуллари бирма-бир санаб, қўйин чўнтагига солар экан:

– Шу билан қўтилганингизга шўрқ қилинг, шеф. Агар пельетон ёзилганида панжара ортида ўтирган бўлардингиз, – деди тиржайиб.

«Ҳайр-хўш»дан сўнг у эндигина беш-олти қадам ташлаган ҳам эдики, яна қўнгирик жиринглади. Унинг товуши Бозорбойга баланд ва совуқ эшитилди. Очди-ю, шу захоти бир киши қўлларига кишан солиб, қўллади. Бошқаси қўлқоли қўли билан чўнтагидан халиги пуллари тортиб олди. Учинчи киши буларнинг ҳаммасини видеокамерага туширди.

Бозорбой билан бўлган воқеа ҳақида маҳаллада дув-дув гап юрмаган бўлса-да, лексин «у ҳеч қавра ишламас экан, ҳужжатлари ни сохталаштириб олган фирибгар экан» деган гап-сўзлар газак олди...

Абдунаби МАННОПОВ.

СОҚТА МУҲБИРНИНГ «САЛОБАТИ»

Мусаввир М. УНГАРОВ

– Келаётиб, бозорни айландим, қамчиликдан бошқа нарсани кўрмадим: ғўшт растасида пашша-арилар гўжон, суғурги тегмаган жойлар кўп, баъзи сотувчилардан жой пули олинган, чипта берилмаган. Агар буларнинг ҳаммасини жамлаб, битта қўлинг ўргилсин пельетон ёзилса бори...

– Ҳай-ҳай, Бозорбой ака, бу шаштингиздан қайтинг. Ахир...

Gazeta haftaning shanba kunlari chiqadi.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va Axborot agentligida 2007 yil 11 yanvarda 0120 raqam bilan ro'yxatga olingan. Buyurtma №404. Bosilish – ofset usulida. Hajmi – 4 bosma tabaq, 63668 nusxada chop etildi. Orama raqamlari: Yakka taribda – 180. Tashkilotlar uchun – 366. Bosishga topshirish vaqti – 23.00. Bosishga topshirildi – 23.00.

MANZILIMIZ: 100029, Toshkent, Yunus Rajabli ko'chasi, 1.

ISSN 2010-5355	Bosh muharrir Zikrillo NE'MATOV	TELEFONLAR: 231-30-40; 231-33-88; Fake: 232-05-51. E-mail: urmvd@inbox.uz	Ko'chirib bosishda «Postda»dan olinganligini ko'rsatish shart. Oo'lyozmalar tahill qilinmaydi va qaytarilmaydi.	Gazeta O'zbekiston Matbuot va Axborot agentligida 2007 yil 11 yanvarda 0120 raqam bilan ro'yxatga olingan. Buyurtma №404. Bosilish – ofset usulida. Hajmi – 4 bosma tabaq, 63668 nusxada chop etildi. Orama raqamlari: Yakka taribda – 180. Tashkilotlar uchun – 366. Bosishga topshirish vaqti – 23.00. Bosishga topshirildi – 23.00.
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI IIV BIRLASHGAN TASHKILATLARI	Bosh muharrir o'rinbosari – Qobiljon SHOKIROV	Tahririyat hisob raqami 20210000700447980001, MFO 00421. «Ipak yo'li» aksiyadorlik Innovation tijorat banking Mirzo Ulug'bek bo'limi. INN 200637499.	«O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uy boshqaronasida chop etildi. Korxona manzili: Alisher Navoiy ko'chasi 30-uy.	
MAUSSIS: O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI ICHKI ISHLAR VAZIRLIGI	Mas'ul kotib – Rahmatilla BERDIYEV Navbatchi – Gul Nigor AVAZOVA Sahifalovchi – Zokir BOLTAYEV Matn ko'chiruvchi – Gulnora SODIQOVA			